

Súd: Správny súd v Banskej Bystrici
Spisová značka: ZA-29Sa/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5023200089
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Zdráhalová Rúfusová
ECLI: ECLI:SK:SpSBB:2024:5023200089.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Banskej Bystrici, pred sudkyňou JUDr. Silviou Zdráhalovou Rúfusovou, v právnej veci žalobkyne: A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom XXX XX B. XXX, právne zastúpená: Advokátska kancelária AŠTARY, s.r.o., so sídlom Mariánske námestie 29/6, 010 01 Žilina, IČO: 53 588 452, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Žilina, so sídlom J. M. Hurbana 16, 010 01 Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo: UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2023/1626 zo dňa 24.01.2023, takto

rozhodol:

I. Návrh na prerušenie konania zamieťa.

II. Rozhodnutie žalovaného Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Žilina č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2023/1626 zo dňa 24. januára 2023 zrušuje a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.

III. Žalobkyni priznáva voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

Administratívne konanie

1. Žiadosťou zo dňa 26.07.2022 požiadala žalobkyňa o peňažný príspevok na osobnú asistenciu.

2. Posudkový lekár orgánu verejnej správy prvého stupňa - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, odboru sociálnych vecí a rodiny, oddelenia peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností dňa 03.08.2022 vydal lekárske posudok č. ZA1/OPPnKTZPaPČ/SOC/2022/96362. Posudkový lekár stanovil u žalobkyne mieru funkčnej poruchy 50 % podľa prílohy č. 3, časť IV, bod 4, písm. b) k zákonu č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 447/2008 Z. z.“). Žalobkyňa bola posúdená ako fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím. Termín opätovného posúdenia zdravotného stavu posudkový lekár nestanovil.

3. Bolo vykonané aj sociálne šetrenie formou osobného pohovoru dňa 17.08.2022, kde žalobkyňa uviedla, že je rozvedená, žije sama v rodinnom dome, poberá invalidný dôchodok, pracuje na polovičný úväzok – obsluha solária, má diagnostikovanú depresívnu poruchu, má bolesti chrbtice a lieči sa na ambulancii chronickej bolesti, chodí samostatne, na dlhšie trasy používa jednu francúzsku barlu, má obmedzenú fyzickú výkonnosť – slabosť, prepravuje sa autom, šoféruje sama, pre psychické problémy nechodí hromadnou dopravou, na osobný pohovor prišla sama autom, navštevuje klub dôchodcov. Bolo

konštatované, že je plne sebestačná, že potrebuje pomoc pri nákupoch a fyzicky náročných prácach, vykonáva sama domáce práce a dohľad nevyžaduje.

4. Na základe lekárskeho posudku a posudkového záveru bol vypracovaný komplexný posudok č. ZA1/OPPNKTZPaPČ/SOC/2022/96362, č. z. 2022/429657 zo dňa 26.08.2022, v ktorom bolo konštatované, že žalobkyňa je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 60 % podľa prílohy č. 3 časti IV. bod 4 písm. b) k zákonu č. 447/2008 Z. z.

5. Sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia žalobkyne boli vyhodnotené nasledujúco:

- v oblasti mobility a orientácie - fyzická osoba má čiastočne zníženú pohybovú schopnosť v dôsledku vertebrogénneho algického syndróm chrbtice. Mobilita je zachovaná, chôdza je samostatná - možná po rovine i do schodov. Fyzická osoba nie je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, nakoľko je vzhľadom na charakter postihnutia schopná k svojej preprave v sprievode inej osoby využívať prostriedky verejnej hromadnej dopravy t. j. premiestniť sa k prostriedku verejnej hromadnej dopravy osôb, nastupovať do neho, vystupovať z neho a zvládať situácie v ňom. Taktiež nie je fyzickou osobou s ŤZP podľa § 38 ods. 9 písm. b). V oblasti orientácie nemá sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia.

- v oblasti komunikácie - fyzická osoba nemá sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia.

- v oblasti zvýšených výdavkov - fyzická osoba nemá sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia.

- v oblasti sebaobsluhy - fyzická osoba nemá obmedzenú schopnosť vykonávať úkony sebaobsluhy, potrebuje pomoc pri niektorých fyzicky náročných úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť. Stupeň odkázanosti na pomoc inej osoby je I.

6. V komplexnom posudku bolo konštatované, že žalobkyňa je považovaná za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ale nemá také sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia v oblasti mobility a orientácie, v oblasti komunikácie, v oblasti zvýšených výdavkov alebo v oblasti sebaobsluhy, ktoré by si vyžadovali ich kompenzovanie. Vo vzťahu ku peňažnému príspevku na osobnú asistenciu bolo uvedené, že nie je odkázaná na osobnú asistenciu, že pri vykonávaní nevyhnutných životných úkonov je sebestačná, potrebuje pomoc pri vykonávaní niektorých fyzicky náročných prác v domácnosti (stupeň odkázanosti I.).

7. Následne orgán verejnej správy prvého stupňa rozhodnutím č. ZA3/PKNM/SOC/2022/96265-7 zo dňa 09.09.2022 rozhodol, že podľa § 22 ods. 1 a § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z. nevyhovuje žiadosti žalobkyne, ktorú podala dňa 26.07.2022 a nepriznáva jej peňažný príspevok na osobnú asistenciu. V odôvodnení rozhodnutia poukázal prvostupňový orgán verejnej správy na komplexný posudok zo dňa 26.08.2022 s tým, že žalobkyňa sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Odkázal na závery komplexného posudku, v zmysle ktorého žalobkyňa nie je odkázaná na osobnú asistenciu, je sebestačná pri vykonávaní nevyhnutných životných úkonov, potrebuje pomoc pri vykonávaní fyzicky náročných prác v domácnosti. Sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia neboli navrhované kompenzovať peňažným príspevkom na osobnú asistenciu.

8. Proti uvedenému rozhodnutiu orgánu verejnej správy prvého stupňa podala žalobkyňa odvolanie, v ktorom namietala, že bolo prepísané už raz napísané rozhodnutie a posudkový lekár ako keby ani nečítal nové správy od odborných lekárov a nezobral do úvahy nové skutočnosti o zdravotnom stave, ktorý sa zhoršuje. Ošetrojúci lekár poukázal na to, že cestovanie hromadnou dopravou spôsobuje žalobkyňi psychické problémy a keďže nevlastní motorové vozidlo, preto žiadala o príspevok na benzín, nakoľko musí chodiť taxikom, musia ju vozit' známi alebo syn jej sporadicky požičiava auto. Namietala, že už 4-krát jej bol príspevok na benzín zamietnutý, ďalej že si musela nájsť prácu, aby nebola doma sama a taktiež preto, že jej finančná situácia je zlá. Poukázala na to, že veľkú časť peňažných prostriedkov míňa na lekárov, lieky, infúzie, obstreky, ozonoterapiu a platenie úkonov lekárov. Poukázala na to, že má úzkostné stavy a fobické prejavy. Uviedla, že má chronické ochorenie chrbtice a je po štyroch rôznych operáciách, pričom tieto ochorenia jej veľmi komplikujú bežný život. Žiadala o opätovné prehodnotenie zdravotného stavu a žiadala tiež, aby boli brané do úvahy lekárske správy s tým, že prikladá k odvolaniu nové lekárske záznamy, ktoré potvrdzujú jej zhoršujúci sa zdravotný stav.

9. Na základe odvolania žalobkyne posudkový lekár žalovaného vyhotovil lekársky posudok č. ZA/2022/14957/5 zo dňa 19.12.2022 a dospel k záveru, že žalobkyňa je fyzickou osobou s ťažkým

zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 50 % podľa prílohy č. 3, časť IV. 4 písm. b) zákona č. 447/2008 Z. z. Na základe tohto lekárskeho posudku a posudkového záveru bol vypracovaný komplexný posudok č. ZA/2023/1993/6-HUR zo dňa 05.01.2023, v ktorom bolo konštatované, že žalobkyňa je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 50 % podľa prílohy č. 3, bod. časť IV., bod 4, písm. b) zákona č. 447/2008 Z. z. V komplexnom posudku boli vyhodnotené tieto sociálne dôsledky:

- v oblasti mobility a orientácie - ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je v dispenzárnej starostlivosti viacerých odborných ambulancií. V dispenzári psychiatra je pre depresívnu poruchu s chronifikovaným priebehom bez psychotických príznakov. V komorbidite posttraumatická stresová porucha a špecifikovaná (izolovaná) fóbia, klinicky je orientovaná. Nie sú často sa opakujúce prejavy agresivity, neovládateľné a nepredvídateľné správanie. Polytopný chrbticový syndróm je s poruchou statodynamiky a koreňovým dráždením, bez motorického deficitu na periférii trvalého charakteru. Séronegatívna reumatoidná artritída je na bazálnej liečbe. Impingement syndróm pravého ramenného kĺbu je s funkčnou ľahkou poruchou. Úchopová schopnosť ruky zachovaná. Mobilita je zachovaná, chôdza samostatná s oporou francúzskej barly. Poruchy zvieráčov sú neprítomné. Podľa lekárskeho posudku druhostupňového správneho orgánu nie je žalobkyňa odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, nakoľko nemá dokumentovanú ťažkú poruchu mobility, duševné poruchy s často sa opakujúcimi prejavmi agresivity, neovládateľného alebo nepredvídateľného správania alebo ťažké poruchy zvieráčov. V oblasti orientácie nemá sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia.

- v oblasti komunikácie - fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nemá sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia.

- v oblasti zvýšených výdavkov - fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nemá sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia.

- v oblasti sebaobsluhy - fyzická osoba nie je odkázaná na opatrovanie, nakoľko stupeň odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na pomoc inej fyzickej osoby je I podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov. Taktiež nie je vzhľadom k ťažkému zdravotnému postihnutiu odkázaná na osobnú asistenciu.

10. Bolo konštatované, že žalobkyňa sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ale v súčasnosti nemá také sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia v oblasti mobility, orientácie, komunikácie, zvýšených výdavkov ako aj v oblasti sebaobsluhy, ktoré by vyžadovali kompenzovanie. Je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá nie je odkázaná na sprievodcu a nie je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

11. O odvolaní žalobkyne následne rozhodol žalovaný rozhodnutím č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2023/1626 zo dňa 24.01.2023 tak, že podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „Správny poriadok“) a podľa § 22 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. odvolanie žalobkyne zamietol a prvostupňové rozhodnutie o nepriznaní peňažného príspevku na osobnú asistenciu a o nevyhovení žiadosti žalobkyne, ktorú podala dňa 26.07.2022, potvrdil. Žalovaný poukázal na závery komplexného posudku s tým, že posudkový lekár písomne vyzval žalobkyňu na doloženie aktuálneho kontrolného psychiatrického vyšetrenia, ktoré mala stanovené na 25.11.2022. Žalobkyňa poštou doručila záznam o poskytnutí lekárskej prvej pomoci a psychiatrické vyšetrenie datované 30.09.2022, ktoré už bolo k dispozícii. K tomu žalovaný uviedol, že je na žalobkyňu ako zdokumentuje svoj zdravotný stav.

12. Ďalej žalovaný poukázal na to, že posudkový lekár žalovaného po obdržaní lekárskeho záznamu vykonal lekársku posudkovú činnosť a pri posúdení zdravotného stavu žalobkyne zobral do úvahy všetky predložené odborné lekárske nálezy a správy nachádzajúce sa v spisovej dokumentácii prvostupňového orgánu, záznamy doložené k odvolaniu ako i vyžiadané a v rámci odvolacieho konania doložené lekárske správy. Podľa záverov posudkového lekára v lekárskom posudku č. ZA/2022/14957/5 zo dňa 19.12.2022 je žalobkyňa fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 50 % podľa prílohy č. 3, časti IV. 4.b) zákona č. 447/2008 Z. z. Bolo konštatované, že z medicínskeho hľadiska ide o afektívne poruchy nálady (depresívna porucha s chronifikovaným priebehom). Zároveň sú dokumentované neurotické stresové a somatoformné poruchy (posttraumatická stresová porucha, špecifikovaná - izolovaná fóbia), poruchy chrbtice (chronický polytopný VAS, LIS s koreňovým dráždením L5 vpravo, chronické cervikothorakalgie), zápalové reumatické ochorenie (séronegatívna

reumatoidná artritída), obmedzenie pohyblivosti jedného ramenného kĺbu, poruchy krvného tlaku (arteriálna hypertenzia 1. st. SR ESH/ESC hranične stabilizovaná). Tieto ďalšie zdokumentované ochorenia však z posudkového hľadiska nedosahovali mieru funkčnej poruchy 50 %, to znamená, že na základe týchto zdokumentovaných ochorení by nebolo možné priznať status fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

13. Žalovaný konštatoval, že posudkový lekár sa vysporiadal so všetkými dôkazmi a ich hodnotenie bolo v súlade s platnými právnymi predpismi.

14. Ďalej bolo konštatované, že posudkový lekár môže predvolať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak má pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu alebo odborného lekárskeho nálezu lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore alebo je potrebné overiť objektivnosť alebo úplnosť diagnostického záveru. V ostatných prípadoch posudkový lekár vykoná posúdenie bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby a posudkový lekár je povinný pozvať fyzickú osobu na posúdenie zdravotného stavu, ak o to táto fyzická osoba písomne požiada alebo požiada podaním žiadosti elektronickými prostriedkami a podpísanej zaručeným elektronickým podpisom. Posudkový lekár vykonal posúdenie zdravotného stavu bez prítomnosti fyzickej osoby vzhľadom k tomu, že nemal pochybnosti o správnosti diagnostického záveru v predloženej lekárskej náleze ako i v ďalších doložených odborných lekárskejších vyšetreniach a nebolo potrebné overiť ich objektivnosť alebo úplnosť. Nebolo písomne ani podaním žiadosti elektronickými prostriedkami podpísanej zaručeným elektronickým podpisom požiadané zo strany žalobkyne o osobné posúdenie zdravotného stavu. Žalovaný ďalej ešte uviedol, že predmetom lekárskej posudkovej činnosti primárne nie vyšetruvať fyzické osoby, ale hodnotiť zdravotný stav na základe doložených lekárskejších náleзов a vyšetrení v súlade s platnými právnymi predpismi.

15. Pri posúdení zdravotného stavu žalobkyne sa vychádzalo zo všetkých predložených odborných lekárskejších náleзов a správ, ktoré boli doložené. Posudkový lekár uviedol, že žalobkyňa je v dispenzárnej starostlivosti viacerých odborných ambulancií. V dispenzári psychiatra pre depresívnu poruchu s chronifikovaným priebehom bez psychotických príznakov, v komorbidite posttraumatická stresová porucha a špecifikovaná (izolovaná) fóbia, klinicky je orientovaná. Nie sú často sa opakujúce prejavy agresivity, neovládateľné a nepredvídateľné správanie. Polytopný chrbticový syndróm je s poruchou statodynamiky a koreňovým dráždením, bez motorického deficitu na periférii trvalého charakteru. Séronegatívna reumatoidná artritída je na bazálnej liečbe. Impingement syndróm pravého ramenného kĺbu je s ľahkou funkčnou poruchou. Úchopová schopnosť rúk je zachovaná. Mobilita je zachovaná, chôdza samostatná s oporou francúzskej barley. Poruchy zvieráčov sú neprítomné.

16. Žalovaný ďalej poukázal na to, že podľa záverov posudkového lekára, ku ktorým došiel na základe predložených lekárskejších náleзов, sa žalobkyňa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ale v zmysle § 14 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z.z. nie je odkázaná na osobnú asistenciu, pretože nie je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 k zákonu č. 447/2008 Z.z. V zmysle § 14 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z.z. fyzická osoba je odkázaná na osobnú asistenciu, ak je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 a osobnou asistenciou sa dosiahne účel stanovený v § 20 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z. V tomto prípade neboli splnené legislatívne podmienky odkázanosti na osobnú asistenciu uvedené v § 20 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z.

17. Žalovaný konštatoval, že žalobkyňa nespĺňa podmienky potrebné na indikáciu požadovaného peňažného príspevku, a preto bolo rozhodnutie prvostupňového orgánu vydané v súlade s príslušnými právnymi predpismi a nebol dôvod pre jeho zmenu alebo zrušenie.

Správna žaloba - žalobné body

18. Žalobkyňa namietala, že bola napadnutým rozhodnutím dotknutá na svojom základnom práve na primerané hmotné zabezpečenie podľa článku 39 ods. 1 Ústavy SR. Namietala, že rozhodnutie bolo vydané v rozpore so zákonom, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, zistenie skutkového stavu bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci a bez opory v administratívnych spisoch a došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia.

19. Žalobkyňa namietala nepreskúmateľnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy oboch stupňov pre ich nedostatočné odôvodnenie. Uviedla, že rozhodnutia len mechanicky prevzali obsah komplexných posudkov (zo dňa 05.01.2023 a 26.08.2022). Napadnuté rozhodnutie podľa žalobkyne neobsahuje žiadne vlastné skutkové a právne závery žalovaného k sporným otázkam ani žiadnu reakciu na dôkazy (lekárske správy) predložené žalobkyňou v rámci administratívneho konania. Za vysporiadanie sa s dôkazmi nemožno považovať poukazovanie na to, že sa s týmito vraj „vysporiadal“ posudkový lekár v lekárskom posudku zo dňa 19.12.2022, ktorý navyše žalobkyňi nikdy nebol doručený a o jeho obsahu nikdy nebola oboznámená a nebolo umožnené jej sa k nemu vyjadriť.

20. Ani v komplexnom posudku žalovaného z 05.01.2023, ktorý nebol žalobkyňi doručený ani spolu s druhostupňovým rozhodnutím, ani v komplexnom posudku prvostupňového orgánu z 26.08.2022, ktorý obsah bol prevzatý do rozhodnutí správnych orgánov, sa nenachádza žiadne preskúmateľné vysporiadanie sa s lekáskymi správami vo veci žalobkyne, ktorých veľké množstvo predložila orgánom verejnej správy. Aj v týchto komplexných posudkoch sa odkazuje iba na lekárske posudky (zo dňa 19.12.2022 a zo dňa 03.08.2022) a posudkový záver (zo dňa 17.08.2022), hoci ani s jedným z týchto lekárskeho posudkov nebola žalobkyňa nikdy oboznámená a nebolo jej ani umožnené sa s nimi oboznámiť. Podľa žalobkyne v rozhodnutiach orgánov verejnej správy oboch stupňov úplne absentujú úvahy, akými boli vedené pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodovali. Odkazovanie žalovaného výlučne na komplexný posudok nemožno považovať za úvahu žalovaného, pretože neobsahuje žiadnu právnu myšlienku alebo argumentáciu podloženú skutkovými zisteniami žalovaného, ani spôsob zistenia a vyhodnotenia skutkového stavu a vyjadrenie žalovaného k námietkam žalobkyne v jej odvolaní. Výpočet podkladov rozhodnutia bez bližšieho ozrejmenia ich vzájomnej súvislosti, právnych záverov a úvah týkajúcich sa posúdenia veci pre záver o dostatočnosti odôvodnenia rozhodnutia správneho orgánu nestačí.

21. Podľa žalobkyne odborný posudok posudkového lekára, respektíve z neho vychádzajúci „komplexný posudok“ samotného správneho orgánu, je len jedným z podkladov rozhodnutia. Posudkový lekár nie je oprávnený samostatne rozhodovať a nahrádzať činnosť samotných správnych orgánov. Je povinnosťou úradov práce, sociálnych vecí a rodiny vydať rozhodnutie, ktorým práve tieto orgány (nie posudkoví lekári) vec na základe všetkých podkladov skutkovo vyhodnotia, právne posúdia a navonok vyjadria vyhotovením odôvodneného rozhodnutia.

22. Podľa žalobkyne aj samotné komplexné posudky sú dokumentmi nepreskúmateľnými a nedostatočnými, pričom komplexný posudok žalovaného jej nebol doručený ani so správnu žalobou napadnutým rozhodnutím.

23. Žalobkyňa ďalej namietala aj znemožnenie realizácie jej procesných práv. Žalobkyňa namietala, že nemala zo strany žalovaného vytvorenú možnosť oboznámiť sa pred vydaním rozhodnutia s podkladom rozhodnutia, k spôsobu jeho zistenia a vyjadriť sa k nemu, prípadne navrhnúť jeho doplnenie, čo platilo aj pre prvostupňové rozhodnutie i pre napadnuté rozhodnutie vydané generálnym riaditeľom žalovanej (v tomto prípade nešlo o vydanie rozhodnutia generálnym riaditeľom žalovanej, nakoľko nejde o rozhodnutie Sociálnej poisťovne – pozn. správneho súdu). Taktiež namietala, že ani jedno z posúdení zdravotného stavu nebolo vykonané za jej osobnej účasti a nebolo jej umožnené zúčastniť sa lekárskej posudkovej činnosti.

24. Žalobkyňa uviedla, že aj pre tieto administratívne konania platia ústavné princípy a všeobecné zásady vzťahujúce sa na konanie orgánov verejnej správy v zmysle rezolúcie (77) 31 Výboru ministrov Rady Európy, ako aj odporúčanie CM/Rec (2007) Výboru ministrov Rady Európy z 20.06.2007 o dobrej verejnej správe, vrátane práva na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania vyplývajúceho z čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. Základné princípy administratívneho konania, medzi ktoré patrí aj zásada súčinnosti orgánu verejnej správy s účastníkom konania, sa musia vzťahovať aj na správne konania, v ktorých osobitný zákon vylučuje výslovne použitie Správneho poriadku. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžsk/122/2018 zo dňa 30.10.2019, ktorého závery boli publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 19/2020.

25. Žalobkyňa namietala, že nikdy nebola oboznámená s posudkom posudkového lekára, na ktorý sa odkazuje v prvostupňovom rozhodnutí a aj v komplexnom posudku. Namietala, že tieto posudky bližšie nestotožnených posudkových lekárov pritom boli nielen rozhodujúcimi ale vlastne jedinými podkladmi, ktoré prvostupňový orgán zohľadnil pri vydávaní prvostupňového rozhodnutia. Je rozporné so zásadami spravodlivého procesu vo verejnej správe, aby sa účastník konania dozvedel o obsahu zásadného podkladu, z ktorého správny orgán vychádzal, až z odôvodnenia samotného rozhodnutia, bez možnosti ešte pred vydaním rozhodnutia sa k nemu vyjadriť a prípadne mu oponovať predložením vlastných dôkazných návrhov. To isté platí k lekárskemu posudku a komplexnému posudku, z ktorých vychádzal žalovaný v správnu žalobou napadnutom rozhodnutí. Komplexný posudok žalovaného pritom žalobkyni ani nebol doručený s druhostupňovým rozhodnutím, čo je v rozpore s § 55 ods. 13 zákona č. 447/2008 Z.z.

26. Žalobkyňa tiež namietala, že ani jedno z posúdení zdravotného stavu posudkovými lekármi nebolo vykonané za jej osobnej účasti a že jej nebolo umožnené zúčastniť sa lekárskej posudkovej činnosti. Posudkoví lekári sa v obsahu svojich posudkov jednoznačne podľa žalobkyne odchyľili od obsahu lekárskeho správ predložených žalobkyňou. Takže za týchto okolností posúdenie zdravotného stavu žalobkyne, keď rozhodli o žalobkyni „bez nej“ - v jej neprítomnosti, bolo v rozpore so zákonom č. 447/2008 Z. z.

27. Na základe uvedenej argumentácie žalobkyňa žiadala, aby správny súd rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnila právo na náhradu trov konania.

Vyjadrenie žalovaného k správnej žalobe

28. Žalovaný vo vyjadrení k správnej žalobe k žalobným námietkam žalobkyne uviedol, že čo sa týka namietaných nevyhovujúcich finančných pomerov žalobkyne s odkazom na článok 39 ods. 1 Ústavy SR, tak peňažné príspevky na kompenzáciu sú určené na zmiernenie alebo prekonanie znevýhodnenia, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok, a ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama. Ich účelom teda nie je zabezpečenie základných životných podmienok a nie sú určené na riešenie nepriaznivej finančnej situácie. Žalovaný ďalej uviedol, že peňažné príspevky na kompenzáciu sú fakultatívnymi príspevkami a možno ich poskytnúť len po tom, čo sú splnené zákonom stanovené podmienky. Na tieto peňažné príspevky nevzniká právny nárok a ide o príspevky, ktoré systémovo patria do doplnkového piliera sociálneho zabezpečenia - sociálnej pomoci. Sociálna pomoc je určená na riešenie hmotnej alebo sociálnej núdze v tých prípadoch, kde nie je možné takúto núdzu zmierniť alebo prekonať iným spôsobom. Príspevky zo systému sociálnej pomoci sú poskytované zo štátneho rozpočtu, vychádzajú z princípu solidarity, nie sú založené na poistnom, respektíve zásluhovom princípe. Z administratívneho spisu vyplýva, že žalobkyňa je poberateľkou dávok dôchodkového poistenia a súčasne má príjem zo závislej činnosti. Žalobkyňa napadnutým rozhodnutím nebola dotknutá na svojom základnom práve na primerané hmotné zabezpečenie podľa čl. 39 ods. 1 Ústavy SR.

29. Ďalej žalovaný uviedol, že posudkový lekár vykonal posúdenie aktuálneho zdravotného stavu žalobkyne a vyhodnotil všetky predložené lekárske nálezy, správy a vyšetrenia, ktoré sa nachádzali v spisovej dokumentácii. Konkrétne išlo o lekárske správy predložené v rámci prvostupňového konania ako aj predložené k odvolaniu a v rámci odvolacieho konania. Boli taktiež zohľadnené aj lekárske správy a odborné lekárske vyšetrenia predložené žalobkyňou pri predchádzajúcich správnych konaniach o jej predchádzajúcich žiadostiach.

30. Posudkový lekár zhodnotil zdravotný stav žalobkyne komplexne, to znamená, že všetky lekárske nálezy, vyšetrenia a správy zhodnotil jednotlivo ako aj vo vzájomnej súvislosti. Pri posudzovaní zdravotného stavu žalobkyne na účely predmetných odkázaností vyhodnotil všetky ochorenia vo vzájomnej súvislosti a zbral komplexne do úvahy ich vplyv na jednotlivé konkrétne činnosti vyplývajúce z prílohy č. 4.

31. Pokiaľ žalobkyňa k správnej žalobe priložila ďalšie dôkazy, tak viaceré odborné lekárske vyšetrenia a správy z nich už boli súčasťou administratívneho spisu a boli predmetom posudzovania v rámci prvostupňového a druhostupňového konania. Žalovaný ďalej vymenoval odborné lekárske nálezy

priložené k žalobe, ktoré administratívny spis žalobkyne neobsahoval, a preto neboli predmetom posudzovania v rámci prvostupňového a druhostupňového konania, pretože žalobkyňou neboli doložené do administratívneho konania.

32. Žalovaný ďalej popísal, že zákon č. 447/2008 Z. z. rozoznáva pre účely kompenzácie lekársku posudkovú a sociálnu posudkovú činnosť. Výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok a výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je posudkový záver. Príslušný orgán následne na základe lekárskeho posudku a na základe posudkového záveru vypracováva komplexný posudok na účely kompenzácie, ktorý je následne podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu.

33. Lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár a sociálnu posudkovú činnosť môže vykonávať sociálny pracovník podľa osobitného predpisu, pričom sociálna posudková činnosť sa vykonáva, ak je fyzická osoba posúdená ako fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím.

34. Z medicínskeho hľadiska určovanie miery funkčnej poruchy, odborné posúdenie odkázanosti na osobnú asistenciu a stanovenie termínu opätovného posúdenia zdravotného stavu, spadá výlučne do kompetencie posudkového lekára príslušného správneho orgánu, ktorý vychádza z aktuálne predložených lekárskeho nálezov, vyšetrení a správ, riadiac sa platnou legislatívou k danej problematike a nie je viazaný návrhmi a odporúčaniami odborných lekárov, obvodných lekárov, poprípade psychológov, rehabilitačných pracovníkov, a nie je viazaný ani návrhmi žiadateľov o peňažný príspevok. Posúdenie jednotlivých druhov odkázanosti je výsledkom lekárskej posudkovej a sociálnej posudkovej činnosti. Nejedná sa o právne posúdenie ale o vysoko špecializované odborné posúdenie zdravotného stavu a z neho vyplývajúci sociálnych dôsledkov.

35. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že nebola oboznámená s podkladmi rozhodnutia a nebolo jej umožnené vyjadriť sa, v tejto súvislosti žalovaný poukázal na § 33 ods. 2 Správneho poriadku a § 53 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z., v zmysle ktorého sa ustanovenie § 33 ods. 2 Správneho poriadku nevzťahuje na konanie vo veciach kompenzácie. Preto podľa žalovaného nebolo povinnosťou správnych orgánov vyzývať žalobkyňu, aby sa pred vydaním rozhodnutia vyjadrovala k jeho podkladom. V súvislosti s podkladmi rozhodnutia, ktorými sú lekársky posudok a komplexný posudok, a s vylúčením § 33 ods. 2 Správneho poriadku samotný zákonodarcu uvádza, že jeho zámerom nebolo obmedziť práva účastníka správneho konania, nakoľko tieto sa zabezpečujú, avšak osobitným spôsobom.

36. Žalovaný ďalej uviedol, že zákon č. 447/2008 Z. z. ustanovuje pre správny orgán viaceré povinnosti, ako napríklad povinnosť posudkového lekára pozvať fyzickú osobu na osobné posúdenie zdravotného stavu, ak o to ustanoveným spôsobom požiadajú, kde má možnosť informovať posudkového lekára o subjektívnych a objektívnych ťažkostiach vyplývajúcich zo zdravotného stavu. Žalobkyňa teda mala možnosť požiadať o osobnú účasť pri posudzovaní jej zdravotného stavu v zmysle § 11 ods. 10 zákona č. 447/2008 Z. z., kde mohla vyjadriť aj svoje námietky alebo nesúhlas s výsledkami lekárskej posudkovej činnosti, čo však žalobkyňa nevyužila. Predmetom osobného posúdenia nie vyšetřovať a diagnostikovať fyzickú osobu t. j. posudkový lekár z osobného posúdenia zdravotného stavu nevydáva nové odborné lekárske nálezy ohľadne aktuálneho zdravotného stavu.

37. Taktiež v rámci sociálnej posudkovej činnosti má fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím právo vyjadrovať svoje potreby a návrhy na riešenie svojej situácie. Záverom sociálnej posudkovej činnosti je posudkový záver, ktorého obsahom sú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie. Súčasne je správny orgán na základe žiadosti podanej ustanoveným spôsobom povinný pred vypracovaním komplexného posudku prerokovať s fyzickou osobou sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia v oblastiach kompenzácie a navrhované druhy peňažných príspevkov na kompenzáciu v zmysle § 55 ods. 10 zákona č. 447/2008 Z. z. Ani toto svoje právo žalobkyňa nevyužila.

38. Podľa názoru zákonodarcu vyššie uvedené postupy a povinnosti sú naplnením práva účastníka konania vyjadrovať sa k predmetným podkladom rozhodnutia, ale aj k spôsobu ich zisťovania a k návrhom riešenia.

39. Žalovaný ešte poukázal na to, že bola vykonaná sociálna posudková činnosť dňa 17.08.2022 a výsledkom je posudkový záver č. ZA1/OPPnKTZPaPČ/SOC/2022/96362, č. z. 2022/420520, ktorého

obsahom sú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia a návrh kompenzácie vo všetkých oblastiach. Tu mala žalobkyňa možnosť vyjadriť svoje potreby a návrhy na riešenie svojej sociálnej situácie, čo aj urobila. V rámci posudkového záveru žalobkyňa uviedla, že čo sa týka mobility, jej chôdza je samostatná, na dlhšie vzdialenosti nosí jednu francúzsku barlu, fyzická výkonnosť je u nej obmedzená - slabosť, ďalej uviedla, že sa prepravuje autom, šoféruje sama. Spojmi necestuje, nakoľko jej to nerobí dobre na psychiku. Na osobný pohovor na prvostupňový orgán, a to za účelom spísania posudkového záveru, žalobkyňa prišla sama, doviezla sa autom (vlastní vodičské oprávnenie). Taktiež uviedla, že je plne orientovaná (miestom, časom, situáciou, osobou), jej stav nevyžaduje dohľad a taktiež oblasť komunikácie (dorozumievania) nie je u nej narušená. Podľa žalovaného tak žalobkyňa nebola v nijakom smere ukrátená na svojich procesných právach.

40. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že nebolo riadne vykonané dokazovanie, tak podľa žalovaného neuviedla dôvody, prečo považuje vykonané dokazovanie za nedostatočné. Táto námietka je všeobecným konštatovaním bez bližšej špecifikácie.

41. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že rozhodnutie vychádzalo z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, ani tieto námietky žalovaný neuznal za dôvodné. Podľa žalovaného v napadnutom druhostupňovom rozhodnutí a v lekárskom posudku a komplexnom posudku, ktoré sú jeho podkladom, dôsledne, logicky a zrozumiteľne odôvodnil svoj záver, prečo žalobkyni nebol priznaný peňažný príspevok na osobnú asistenciu. Žalovaný vychádzal zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu a túto námietku považoval za neopodstatnenú.

42. K námietkam o porušení práva stanoveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a v čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd žalovaný uviedol, že žalobkyňa požiadala o poskytnutie peňažného príspevku na osobnú asistenciu. Prvostupňový orgán rozhodnutím žiadosti nevyhovel a peňažný príspevok nepriznal. Žalobkyňa podala odvolanie, o ktorom rozhodol žalovaný správnu žalobou napadnutým rozhodnutím tak, že odvolanie zamietol a potvrdil prvostupňové rozhodnutie. Proti rozhodnutiu žalovaného žalobkyňa podala správnu žalobu a je teda zrejmé, že nedošlo k porušeniu práva žalobkyne podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR. Skutočnosť, že žalobkyňa má iný názor na posúdenie veci ako uviedli orgány verejnej správy v ich rozhodnutiach ešte neznamená, že žalobkyňa bola ukrátená na svojich právach uvedených v Ústave SR a že rozhodnutie bolo nespravodlivé.

43. K citovanému čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd žalovaný uviedol, že tu je stanovený záväzok Slovenskej republiky prijať opatrenia v prípade garancie práva na spravodlivý proces a tento článok neupravuje posudzovanie, navrhnutie a následné poskytovanie peňažných príspevkov na kompenzáciu. Uvedený dohovor bol ratifikovaný Slovenskou republikou a touto ratifikáciou Slovenská republika prijala záväzky vyplývajúce z tohto dohovoru, pričom ich transformovala do konkrétnych zákonných predpisov. V tomto prípade postupoval žalovaný v intenciách platných vnútroštátnych zákonných predpisov, ktoré uvedenú problematiku upravujú.

44. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že jej nebol doručený lekársky posudok zo dňa 19.12.2022 a bol jej doručený iba druhostupňový komplexný posudok zo dňa 05.01.2023, a to až s druhostupňovým rozhodnutím, tak žalovaný odkázal na ustanovenia § 55 ods. 6 a 13 zákona č. 447/2008 Z. z. Uviedol, že v tomto prípade podkladom rozhodnutia bol v zmysle platnej legislatívy komplexný posudok, a preto spolu s druhostupňovým rozhodnutím bol doručený žalobkyni komplexný posudok. Ďalej uviedol, že zákonom určený okruh osôb má právny nárok na informácie týkajúce sa priebehu a výsledkov správneho konania a na účely tohto Správny poriadok v § 23 ods. 1 zakotvuje právo, podľa ktorého môžu účastníci konania a ich zástupcovia a zúčastnené osoby nazerat' do spisov, robiť si z nich výpisy, odpisy a dostať kópie spisov. Žalobkyňa teda mala v zmysle platnej legislatívy kedykoľvek právo nahliadnuť do administratívneho spisu a oboznámiť sa s lekárskými posudkami, pričom túto možnosť nevyužila.

45. Na vysvetlenie žalovaný uviedol, že podľa § 15 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z. komplexný posudok sa nevypracováva, ak miera funkčnej poruchy fyzickej osoby na základe lekárskeho posudku je menej ako 50 %. Podľa § 11 ods. 15 zákona č. 447/2008 Z. z. platí, že ak je miera funkčnej poruchy fyzickej osoby menej ako 50 %, lekársky posudok obsahuje len mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že nejde

o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a odôvodnenie tohto vyjadrenia. Podľa § 55 ods. 8 zákona č. 447/2008 Z. z. ak sa fyzická osoba podľa lekárskeho posudku nepovažuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, tak len v tomto prípade je lekársky posudok podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu.

46. K námietkam týkajúcim sa spôsobu doručenia komplexného posudku zo dňa 05.01.2023, ktorý bol podkladom rozhodnutia žalovaného, žalovaný uviedol, že tento komplexný posudok bol žalobkyni doručený spolu s rozhodnutím č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2023/1625 zo dňa 23.01.2023. Ak je žiadateľ posudzovaný z dôvodu viacerých podaných žiadostí o priznanie peňažných príspevkov, vydáva sa len jeden komplexný posudok, ktorý je potom žiadateľovi doručovaný ako príloha len jedného rozhodnutia a v prípade ďalších rozhodnutí sa už ten istý komplexný posudok opakovane nedoručuje.

47. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že sa správny orgán nevysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v odvolaní, tak podľa žalovaného dostala odpoveď na všetky odvolacie námietky a bolo naplnené právo žalobkyne na spravodlivé odvolacie konanie.

48. Žalovaný na základe uvedenej argumentácie navrhol, aby správny súd správnu žalobu žalobkyne zamietol.

Doplnenie správnej žaloby a návrh na prerušenie konania

49. V podaní doručenom správne mu súdu dňa 27.03.2024 žalobkyňa doplnila správnu žalobu s tým, že opätovne namietala nesprávne a nedostatočné zistenie skutkového stavu veci v rozpore s obsahom administratívneho spisu a bez opory v ňom, a tiež nesprávne právne posúdenie. Uviedla, že predložila množstvo svojich lekárskech záznamov datovaných pred vydaním napadnutého rozhodnutia žalovaného, s ktorými sa však žalovaný ani jeho posudkový lekár žiadnym spôsobom nevysporiadali. Všetky tieto lekárske správy mali byť súčasťou posudkového spisu a posudkový lekár ich mal vo svojom posudku zohľadňovať, čo sa nestalo. Žalobkyňa sama dokladala aj do odvolacieho konania viaceré v tom čase aktuálne lekárske správy, pričom má za to, že predložila všetky lekárske správy, ktoré sa jej týkali a ktoré od nej žalovaný vyžadoval. Ak sa niektoré z nich v obsahu administratívneho spisu nenachádzajú (čo žalobkyňa nevie posúdiť), je to v dôsledku nedbalého a zmätočného vedenia spisu na strane orgánov verejnej správy. Pokiaľ žalovaný v napadnutom rozhodnutí uvádza, že vraj žalobkyňa nedoložila aktuálne psychiatrické vyšetrenie, ale psychiatrické vyšetrenie z 30.09.2022, ktoré už mal posudkový lekár k dispozícii, uvedené tvrdenie žalovaného nezodpovedá skutočnosti. Žalobkyňa doručila žalovanému v rámci odvolacieho konania aj lekársku správu z psychiatrického vyšetrenia u C. C. D. zo dňa 25. 11.2022, ktorú priložila tiež k správnej žalobe, pričom v tejto lekárskej správe sa jednoznačne uvádza : „vhodná asistancia inej osoby v sociálnych situáciách“; uvedené je konštatované aj v neskoršej lekárskej správe C. C. D. zo psychiatrického vyšetrenia žalobkyne zo dňa 20.01.2023 (taktiež v čase pred vydaním napadnutého rozhodnutia žalovaného). Ak sa lekárska správa zo psychiatrického vyšetrenia žalobkyne zo dňa 25.11.2022 v administratívnom spise nenachádza, napriek tomu, že žalobkyňa ju žalovanému v rámci odvolacieho konania predložila, musela sa táto u žalovaného „stratiť“, čo je však na zodpovednosti žalovaného a čo samo osebe predstavuje dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia, keďže zistený skutkový stav nemá oporu v obsahu administratívneho spisu.

50. Žalovaný podľa žalobkyne zjavne ani nevedel a nepredložil správne mu súdu administratívny spis v podobe úplného, žurnalizovaného originálneho zväzku listín týkajúceho sa danej veci, vrátane originálov dokladov o doručení rozhodnutí. O takúto judikatúrou vyžadovanú podobu administratívneho spisu nejde, ak spis netvorí zväzok listín, keďže každá listina sa v spise nachádza osobitne bez toho, aby boli jednotlivé listiny administratívnym orgánom zviazané a chronologicky zoradené. Takýto spôsob vedenia administratívneho spisu zo strany žalovaného teda ani neumožňuje zachovať a garantovať neporušenosť a kompletnosť spisu počas jeho manipulácie v administratívnom a súdnom konaní, ako aj identifikovať, či napadnuté rozhodnutia mali svoj základ v obsahu spisu, resp. či správne mu súdu bol predložený kompletný administratívny spis (bod 24 odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9 Sžsk 124/2017 zo dňa 26. septembra 2018).

51. Žalobkyňa uviedla, že účelom osobnej asistencie je aktivácia, podpora sociálneho začlenenia osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a podpora jej nezávislosti a možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať

plnenie rodinných rolí, vykonávanie pracovných aktivít, vzdelávacích aktivít a voľnočasových aktivít (bod 50 odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Sžsk 38/2020 zo dňa 24.02. 2021).

52. Prvostupňový komplexný posudok posudkového lekára z 26.08.2022, aj druhostupňový komplexný posudok posudkového lekára z 05.01.2023, ktoré boli mechanicky prevzaté v napadnutých rozhodnutiach, neobsahujú uvedenie (konkretizáciu) žiadnych konkrétnych podkladov, najmä lekárske správ týkajúcich sa žalobkyne, z ktorých posudkovi lekári pri ich vypracovaní vychádzali, a už vonkoncom ich náležité vyhodnotenie jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach. Závery komplexných posudkov vyznievajú ako dané vopred a bez ohľadu na objektívne lekárske zistenia. Len posudok, ktorý nevyvoláva pochybnosti o hodnovernosti a objektívnosti posúdenia zdravotného stavu žiadateľa, obsahujúci logické úsudky a presvedčivé odôvodnenie záverov prijatých v posudku o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí, ako aj závažnosti ostatných zdravotných postihnutí, môže byť podkladom pre rozhodnutie o žiadosti.

53. Posudkovi lekári, ale po nich ani samotný žalovaný ako orgán, ktorý má právomoc rozhodovať vo veciach peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, sa vôbec žiadnym spôsobom nevysporiadali s konkrétnymi lekárske správami, najmä od psychiatricky C. C. D., Fakultná nemocnica s poliklinikou Žilina, a nezohľadnili ich obsah. Ošetrojúca lekárka uviedla vo viacerých lekárske správach : „vhodná asistenciu inej osoby v sociálnych situáciách.“ Minimálne o lekárskej správe zo dňa 30.09.2022 sa žalovaný v napadnutom rozhodnutí okrajovo (bez jej vecného vyhodnotenia) zmieňuje, preto ňou pred vydaním napadnutého rozhodnutia musel disponovať.

54. Ak sa posudkovi lekári domnievali, že uvedený opakovane zaujatý záver odbornej lekárky C. D. je nesprávny, mali ho preskúmateľným, zrozumiteľným a medicínsky akceptovateľným (lege artis) spôsobom spochybníť resp. vyvrátiť, čo sa však nestalo. V záujme riadneho zistenia skutkového stavu veci a rozporov medzi stanoviskami posudkových lekárov žalovaného a závermi psychiatricky C. C. D. mali posudkovi lekári, keď už odmietali žalobkyňu osobne vyšetriť, minimálne si vyžiadať potrebnú súčinnosť vo veci posúdenia zdravotného stavu žalobkyne od C. D. (prípadne aj od iného špecializovaného lekára – psychiatra; priamo z § 11 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. vyplýva pre posudkových lekárov povinnosť spolupracovať aj s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore) a v prípade pretrvávajúcich rozporov malo byť žalovaným nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvia psychiatria, aby bolo možné objektívne a presvedčivo verifikovať zdravotný stav žalobkyne z hľadiska potreby osobnej asistencie.

55. Na základe rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9 Sžsk 89/2017 zo dňa 30.05.2018 možno navyše konštatovať, že ak mal žalovaný pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu špecializovaného lekára (a považoval za potrebné overiť objektívnosť alebo úplnosť tohto diagnostického záveru), mal vykonať posúdenie zdravotného stavu v prítomnosti žalobkyne. Za účelom riadneho posúdenia zdravotného stavu ju mal v zmysle § 11 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z. z. predvolať a vykonať posúdenie v jej prítomnosti (aj keby o to prípadne výslovne nepožiadala), čím by vylúčil pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predložených lekárske náleзов.

56. Strohý záver žalovaného v napadnutom rozhodnutí, prevzatý od posudkového lekára žalovaného, že žalobkyňa „nie je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 k zákonu č. 447/2008 Z.z.“, nemôže obstáť. Pre uvedený záver bol žalovaný povinný preukázať také skutkové zistenia, ktoré by jednoznačne vyhodnotili podmienky podľa § 20 ods. 1 a 2 zákona č. 447/2008 z.z.

57. Nie je akceptovateľné, aby odôvodnenie napadnutého rozhodnutia žalovaného obsahovalo v podstate len citáciu obsahu komplexného posudku posudkového lekára bez vyhodnotenia podkladov samotným orgánom verejnej správy – žalovaným. Rozhodnutie správneho orgánu vo veciach sociálnych musí byť individuálne zdôvodnené tak, aby bolo možné preskúmať jeho zákonnosť s prihliadnutím na jeho odôvodnenie a nie na obsah posudkov, ktoré sú iba podkladom rozhodnutia. Ako vyplýva napr. z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9 Sžsk 160/2018 zo dňa 30.10.2019 (bod 22 odôvodnenia), nie je postačujúce, aby správny orgán bez ďalšieho (formálne) či nekriticky prevzal nedostatočne zdôvodnený záver, ku ktorému posudkový lekár pri svojom hodnotení dospel, ale je potrebné, aby správny orgán náležite dbal na dostatočné, jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a úplné zdôvodnenie, ako aj uvedenie

konkrétnych odborných argumentov, na ktorých sa posudok zakladá. Je vecou správneho orgánu vyžadovať, aby lekárske posudky, ktoré sú podkladom pre jeho ďalšie rozhodovanie, boli po obsahovej stránke náležite vyčerpávajúce a predstavovali relevantný podklad pre vyvodenie právnych záverov samotného správneho orgánu. V súdnej veci tieto kritériá splnené neboli.

58. Čo sa týka jednej zo žalobných námietok v správnej žalobe o nevytvorení možnosti žalobkyni zo strany správnych orgánov oboznámiť sa pred vydaním rozhodnutí s ich podkladom, so spôsobom jeho zistenia a vyjadriť sa k nemu, prípadne navrhnúť jeho doplnenie, pokiaľ by sa malo ustanovenie § 55 ods. 13 zákona č. 447/2008 Z. z. vykladať tak, že toto výslovne vylučuje oboznámenie účastníka konania zo strany správneho orgánu s komplexným posudkom alebo lekárske posudkom, ktorý je podkladom rozhodnutia správneho orgánu, pred vydaním tohto rozhodnutia, a ukladá (a umožňuje) správny orgán doručiť účastníkovi konania taký posudok vždy až spolu s už vydaným rozhodnutím (s tým, že iný výklad tohto ustanovenia zároveň nie je možný), v takom prípade sa musí dospieť k záveru, že ustanovenie § 55 ods. 13 zákona č. 447/2008 Z. z. je v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a pre prípad, ak by správny súd vyhodnotil, že postup orgánov verejnej správy v tejto súvislosti bol zákonný práve so zreteľom na ustanovenie § 55 ods. 13 zákona č. 447/2008 Z. z., žalobkyňa navrhuje, aby správny súd toto konanie podľa § 100 ods. 1 písm. b) Správneho súdneho poriadku prerušil a podal návrh Ústavnému súdu SR na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade ustanovenia § 55 ods. 13 prvej vety zákona č. 447/2008 Z. z. s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Posúdenie podstatných skutkových zistení a právnych argumentov správnym súdom

59. Na základe zákona č. 151/2022 Z.z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov prešiel od 01.06.2023 výkon súdnictva z krajských súdov na správne súdy vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.06.2023 daná právomoc správnych súdov, konkrétne aj z Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Trenčíne a Krajského súdu v Žiline na Správny súd v Banskej Bystrici. V dôsledku uvedeného je konanie pôvodne vedené na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 29Sa/4/2023 vedené na Správnom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. ZA – 29Sa/4/2023.

60. Predmetom prieskumu v prejednávanej veci je rozhodnutie žalovaného, ktorým zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie orgánu verejnej správy 1. stupňa, ktorým nebol žalobkyni priznaný peňažný príspevok na osobnú asistenciu. Správna žaloba žalobkyne je správnu žalobou v sociálnej veci (§ 199 ods. 1 písm. c) Správneho súdneho poriadku), pri ktorej sa neuplatňuje koncentračná zásada (vyjadrená v § 62 ods. 1 Správneho súdneho poriadku), čo vyplýva z § 203 ods. 1 Správneho súdneho poriadku. Preto správny súd prihliadol na doplnenie a rozšírenie správnej žaloby žalobkyne prednesené po uplynutí lehoty na podanie správnej žaloby. Zároveň správny súd preskúmal správnu žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie orgánu verejnej správy 1. stupňa, vrátane postupu, ktorý ich vydaniu predchádzal, aj nad rozsah a dôvody správnej žaloby (§ 134 ods. 1 a 2 písm. d) a § 203 ods. 2 Správneho súdneho poriadku).

61. Účastníci konania nežiadali na prejednanie veci nariadiť pojednávanie a ani správny súd nezistil dôvody, pre ktoré by vec bolo potrebné prejednať na pojednávaní, preto rozsudok vo veci verejne vyhlásil postupom podľa § 137 ods. 4 Správneho súdneho poriadku. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30.04.2024. Oznámenie o mieste a čase vyhlásenia rozsudku bolo zverejnené na úradnej tabuli správneho súdu od 11.04.2024.

62. V prvom rade považuje správny súd za potrebné vysporiadať sa s návrhom žalobkyne na prerušenie konania. Podľa žalobkyne pokiaľ by sa malo ustanovenie § 55 ods. 13 zákona č. 447/2008 Z. z. vykladať tak, že toto výslovne vylučuje oboznámenie účastníka konania zo strany správneho orgánu s komplexným posudkom alebo lekárske posudkom, ktorý je podkladom rozhodnutia správneho orgánu, pred vydaním tohto rozhodnutia, a ukladá (a umožňuje) správny orgán doručiť účastníkovi konania taký posudok vždy až spolu s už vydaným rozhodnutím (s tým, že iný výklad tohto ustanovenia zároveň nie je možný), v takom prípade sa musí dospieť k záveru, že ustanovenie § 55 ods. 13 zákona č. 447/2008 Z. z. je v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Pre prípad, ak by správny súd vyhodnotil, že postup orgánov verejnej správy v tejto súvislosti bol zákonný práve so zreteľom na ustanovenie § 55 ods. 13 zákona č. 447/2008 Z. z., žalobkyňa navrhla, aby správny

súd toto konanie podľa § 100 ods. 1 písm. b) Správneho súdneho poriadku prerušil a podal návrh Ústavnému súdu SR na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade ustanovenia § 55 ods. 13 prvej vety zákona č. 447/2008 Z. z. s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

63. Podľa § 100 ods. 1 písm. b) SSP; Správny súd konanie uznesením preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá ústavnému súdu návrh na začatie konania podľa osobitného predpisu.

64. Podľa § 55 ods. 13 zákona č. 447/2008 Z.z.; Príslušný orgán doručí účastníkovi konania spolu s rozhodnutím aj komplexný posudok alebo lekársky posudok, ktoré sú podkladom tohto rozhodnutia. Pri peňažnom príspevku na opatrovanie doručí príslušný orgán účastníkovi konania rozhodnutie a fyzickej osobe, na ktorej opatrovanie účastník konania tento príspevok žiada, doručí komplexný posudok alebo lekársky posudok, ktoré sú podkladom tohto rozhodnutia.

65. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR; Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

66. Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR; Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

67. Správny súd nedospel k záveru o dôvodnosti podaného návrhu na prerušenie konania a o potrebe iniciovania konania pred Ústavným súdom SR o súlade právnych predpisov, konkrétne § 55 ods. 13 zákona č. 447/2008 Z.z. s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. Právna úprava administratívneho konania, predmetom ktorého sú nároky na kompenzácie podľa zákona č. 447/2008 Z.z., je kombináciou ustanovení zákona č. 447/2008 Z.z. a Správneho poriadku. V zmysle § 53 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 53 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z. ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze. Zákon č. 447/2008 Z. z. výslovne v § 53 ods. 2 vylučuje aplikáciu § 33 ods. 2 Správneho poriadku, podľa ktorého správny orgán je povinný dať účastníkovi konania možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

68. Zabezpečenie podkladov pre rozhodnutie v tomto type administratívneho konania sa vyznačuje odlišnosťami oproti iným druhom administratívnych konaní (povahou najbližšie je konanie vo veci nároku na invalidný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ktoré má vlastnú procesnú úpravu a vylučuje aplikáciu Správneho poriadku). Tieto odlišnosti sú dané povahou uplatňovaných nárokov a tým, že tu dochádza k hodnoteniu zdravotného stavu účastníka konania na základe účastníkom predloženej zdravotnej dokumentácie a k šetreniu jeho sociálnej situácie. Podstatou tohto administratívneho konania je zodpovedať, či fyzická osoba, ktorá si uplatňuje nárok na niektorý z prostriedkov kompenzácie podľa zákona č. 447/2008 Z.z. (prípadne nárok na preukaz osoby s ŤZP alebo parkovací preukaz), je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a aké prostriedky kompenzácie sa jej navrhujú (Podľa § 2 zákona č. 447/2008 Z.z. kompenzácia sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu podľa tohto zákona alebo poskytovaním sociálnych služieb podľa osobitného predpisu. Za kompenzáciu sa na účely tohto zákona považuje aj osobitná starostlivosť podľa osobitného predpisu. Sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama. Ťažké zdravotné postihnutie je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50%. Funkčná porucha je nedostatok telesných schopností, zmyslových schopností alebo duševných schopností fyzickej osoby, ktorý z hľadiska predpokladaného vývoja zdravotného postihnutia bude trvať dlhšie ako 12 mesiacov.)

69. Ako už bolo uvedené, z ustanovení zákona č. 447/2008 Z. z. vyplýva, že v tomto druhu administratívneho konania sa uplatňujú špecifické čiastkové procesné postupy, ktoré sú odôvodnené predmetom riešenej problematiky (najmä pokiaľ ide o zabezpečenie podkladov pre rozhodnutie). Podstatnými otázkami, ktoré je potrebné pri uplatňovaných nárokoch podľa zákona č. 447/2008 Z. z. vyriešiť je, či ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a aké prostriedky kompenzácie sa navrhujú na kompenzovanie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, ktorým je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama. Za účelom zistenia, či ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a či je potrebné kompenzovať sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia, je potrebné vyriešiť aj otázky medicínskeho charakteru.

70. Zákon č. 447/2008 Z. z. v § 10 definuje posudkovú činnosť, ktorou sa na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu rozumie lekárska posudková činnosť a sociálna posudková činnosť. Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu, sociálny pracovník príslušného orgánu a iní prizvaní odborníci najmä z oblasti stavebníctva, architektúry, ergoterapie a pomôcok. V § 11 zákon č. 447/2008 Z. z. vymedzuje obsah lekárskej posudkovej činnosti, ktorou je aj hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu, jeho zmien a porúch, ktoré podmieňujú zdravotné postihnutie fyzickej osoby, určovanie miery funkčnej poruchy, posudzovanie sociálnych dôsledkov v oblastiach kompenzácií, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia, posudzovanie jednotlivých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, posudzovanie fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie, posudzovanie fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť súhlas podľa § 40 ods. 6 a posúdenie potreby osobitnej starostlivosti podľa zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (§ 11 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z.). Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. vykonáva lekársku posudkovú činnosť posudkový lekár príslušného orgánu a podľa ods. 3 tohto ustanovenia posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu na účely kompenzácie, na účely preukazu, na účely parkovacieho preukazu, na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovanie fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z. je účastník konania oprávnený predložiť ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, nad rámec požadovaného lekárskeho nálezu podľa § 11 ods. 3 tohto zákona, a posudkový lekár musí aj túto dokumentáciu zohľadniť. V zmysle § 11 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu, ktorý sa považuje za aktuálny, ak nie je starší ako 6 mesiacov (§ 11 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z.), a zároveň je oprávnený vychádzať aj zo staršieho lekárskeho nálezu, ak je zdravotný stav fyzickej osoby chronický s trvalým poškodením a miera funkčnej poruchy je definitívna a od liečby nemožno očakávať zlepšenie (§ 11 ods. 8 zákona č. 447/2008 Z. z.). Zákon zveruje posudkovému lekárovi zväžiť potrebu prizvania fyzickej osoby- účastníka konania na posúdenie jej zdravotného stavu, ak má posudkový lekár pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu alebo odborného lekárskeho nálezu lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore, alebo ak je potrebné overiť objektivnosť alebo úplnosť diagnostického záveru, pričom v ostatných prípadoch môže vykonať posúdenie zdravotného stavu bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby. Posudkový lekár je povinný prizvať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak táto o to písomne požiada alebo požiada podaním žiadosti elektronickými prostriedkami podpísanej zaručeným elektronickým podpisom (§ 11 ods. 9 a 10 zákona č. 447/2008 Z. z.). Zákon stanovuje aj náležitosti lekárskeho posudku, ktorý je výsledkom lekárskej posudkovej činnosti a ktorý má obsahovať mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, či ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, závery k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak zákon neustanovuje inak (§ 11 ods. 11 zákona č. 447/2008 Z. z.).

71. V § 13 zákon č. 447/2008 Z. z. definuje sociálnu posudkovú činnosť, ktorou je posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, posudzovanie rodinného prostredia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, posudzovanie prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti, posudzovanie všetkých

druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a navrhovanie kompenzácií v jednotlivých oblastiach (§ 13 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z.). Sociálna posudková činnosť sa vykonáva len v tom prípade, ak je fyzická osoba posúdená ako fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím v lekárskom posudku a túto sociálnu posudkovú činnosť vykonáva sociálny pracovník príslušného orgánu (§ 13 ods. 2 a 3 zákona č. 447/2008 Z. z.). Podľa § 13 ods. 5 zákona č. 447/2008 Z. z. sa sociálna posudková činnosť vykonáva za účasti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má právo vyjadrovať svoje potreby a návrhy na riešenie svojej sociálnej situácie, pričom táto sa môže vykonávať aj za účasti fyzickej osoby, ktorú fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím určí a aj v prostredí, v ktorom sa osoba s ťažkým zdravotným postihnutím obvykle zdržiava. Podľa § 13 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím zahŕňa najmä hodnotenie jej schopnosti a úsilia riešiť svoju nepriaznivú životnú situáciu vlastným pričinením a podľa § 13 ods. 7 zákona č. 447/2008 Z. z. posudzovanie rodinného prostredia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím zahŕňa najmä hodnotenie schopnosti a rozsahu pomoci, ktorú jej poskytuje rodina. Podľa § 13 ods. 8 zákona č. 447/2008 Z. z. posudzovanie prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti, zahŕňa najmä hodnotenie dopravných systémov a podmienok bývania vrátane prístupnosti stavieb občianskeho vybavenia podľa osobitného predpisu. Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je posudkový záver, ktorého obsahom sú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia, a návrh kompenzácie vo všetkých jej oblastiach.

72. Na základe lekárskeho posudku a posudkového záveru vypracuje príslušný orgán komplexný posudok na účely kompenzácie v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z., ktorý obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, návrh druhu peňažného príspevku na kompenzáciu, vyjadrenie či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na sprievodcu, vyjadrenie, či osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak ho určí posudkový lekár, a odôvodnenie komplexného posudku. Podľa § 15 ods. 7 zákona č. 447/2008 Z. z. komplexný posudok stráca platnosť, ak je vypracovaný nový komplexný posudok alebo nový lekársky posudok ako podklad na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť; príslušný orgán uvedie túto skutočnosť v novom komplexnom posudku alebo v novom lekárskom posudku.

73. Z uvedených ustanovení zákona č. 447/2008 Z.z. vyplýva, že administratívne konanie týkajúce sa nárokov upravených v zákone č. 447/2008 Z. z. začína na základe návrhu fyzickej osoby – žiadosti žiadateľa. Zároveň podľa § 57 ods. 1 písm. a) zákona č. 447/2008 Z. z. je práve účastník konania – fyzická osoba, ktorá je účastníkom právnych vzťahov vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu – povinný preukázať skutočnosti rozhodujúce na priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu, na jeho výšku alebo výplatu. Je teda na účastníkovi konania aké dôkazy predloží ako podklad pre výkon lekárskej a sociálnej posudkovej činnosti a aké skutočnosti uvedie. Aj z ust. § 11 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. vyplýva, že posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu na účely kompenzácie, na účely preukazu, na účely parkovacieho preukazu, na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť súhlas podľa § 40 ods. 6, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 1. Je oprávnením žiadateľa predložiť aj ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, ktorú potom posudkový lekár posúdi a zohľadní v lekárskom posudku (§ 11 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z.). Je na účastníkovi konania, aby predložil všetky dôkazy – najmä zdravotnú dokumentáciu, ktorá je predmetom posudzovania posudkovým lekárom. Rozsah vyhodnocovaných podkladov preto ovplyvňuje miera aktivity účastníka konania. Zo zákona č. 447/2008 Z. z. vyplýva, že vzhľadom na charakter posudzovaných otázok pre rozhodovanie o nárokoch podľa zákona č. 447/2008 Z.z. sa toto administratívne konanie vyznačuje osobitým postupom pri zabezpečovaní podkladov pre rozhodnutie, keď sa vykonáva lekárska posudková činnosť posudkovým lekárom, ktorý vyhotoví lekársky posudok a v prípade, že fyzická osoba je uznaná za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím (teda s mierou funkčnej poruchy najmenej 50 %) vykoná sa aj sociálne šetrenie, výsledkom ktorého je posudkový záver. Na základe uvedených podkladov – lekárskeho posudku a posudkového záveru sa vyhotovuje komplexný posudok, ktorý je podkladom

na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu podľa § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z.. Podľa § 55 ods. 7 zákona č. 447/2008 Z.z. podkladom na rozhodnutie o parkovacom preukaze je lekárske posudok podľa § 11 ods. 13 alebo podľa § 11 ods. 15 alebo komplexný posudok, ak bol vypracovaný a podľa § 55 ods. 8 zákona č. 447/2008 Z.z. ak sa fyzická osoba podľa lekárskeho posudku nepovažuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, je lekárske posudok podklad na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu a o parkovacom preukaze. Z uvedeného je zrejmé, že podkladom pre rozhodnutie je predovšetkým komplexný posudok, ktorý v sebe obsahuje závery lekárskeho posudku a posudkového záveru. Ak by ale žiadateľ nebol uznaný za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vychádza sa pri rozhodovaní o uplatňovaných nárokoch len z lekárskeho posudku. Rovnako pri parkovacom preukaze možno vychádzať aj len z lekárskeho posudku. Lekárske posudok a posudkový záver sa preberú do obsahu komplexného posudku, ktorý je spolu s rozhodnutím orgánu verejnej správy 1. stupňa doručený účastníkovi konania. Účastník konania má právo podať proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy 1. stupňa odvolanie, v ktorom môže namietať aj závery komplexného posudku a jeho podkladov. V rámci druhostupňového konania dochádza k vysporiadaniu sa s odvolaním účastníka konania, pričom ak v rámci odvolacieho konania je vypracovaný komplexný posudok, tento je účastníkovi konania opäť doručený s rozhodnutím odvolacieho orgánu, proti ktorému je účastník konania oprávnený podať správnu žalobu. Ide pritom o správnu žalobu v sociálnej veci, pri ktorej účastník konania nemusí byť zastúpený advokátom, konanie je oslobodené od súdnych poplatkov, dopĺňať a rozširovať správnu žalobu možno až do rozhodnutia správneho súdu a správny súd nie je viazaný len námietkami nezákonnosti obsiahnutými v správnej žalobe. Pri zohľadnení špecifik posudzovaných otázok, ktoré sú predmetom tohto druhu administratívneho konania (vyhodnotenie zdravotného stavu na základe podkladov predložených účastníkom konania s tým, že ide o odbornú lekársku činnosť), ďalej pri zohľadnení skutočnosti, že komplexný posudok obsahuje závery lekárskeho posudku aj posudkového záveru, že pri sociálnom šetrení je žiadateľ o kompenzáciu priamo účastný (pri tých prostriedkoch kompenzácie, pri ktorých sa vykonáva aj sociálne šetrenie) – môže sa vyjadriť a opísať svoju situáciu, ako aj pri zohľadnení ustanovenia § 11 ods. 10 zákona č. 447/2008 Z.z. (podľa ktorého posudkový lekár je povinný pozvať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak o to táto fyzická osoba písomne požiada alebo požiada podaním žiadosti elektronickými prostriedkami podpísanej zaručeným elektronickým podpisom) a § 55 ods. 10 zákona č. 447/2008 Z.z. (podľa ktorého príslušný orgán pred vypracovaním komplexného posudku podľa § 15 ods. 1 prerokuje s fyzickou osobou, ktorá žiada o peňažný príspevok na kompenzáciu, sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia v oblastiach kompenzácie a navrhovaný druh peňažného príspevku na kompenzáciu, ak o takéto prerokovanie požiadala písomne alebo podala žiadosť elektronickými prostriedkami podpísanú zaručeným elektronickým podpisom), ako aj pri zohľadnení toho, že účastník konania má možnosť obrany proti záverom posudkov (ktoré sú podkladom rozhodnutí) cestou riadneho opravného prostriedku a napokon aj cestou správnej žaloby, správny súd nedospel k záveru o tom, že by ustanovenie § 55 ods. 13 zákona č. 447/2008 Z.z. bolo v rozpore s čl. 46 ods. 1 a 48 ods. 2 Ústavy SR (najmä že by účastníkovi konania nebolo umožnené dostatočne sa oboznámiť s podkladmi rozhodnutia a tieto rozporovať), preto návrh žalobkyne na prerušenie konania zamietol podľa § 162 ods. 3 Civilného sporového poriadku v spojení s § 25 Správneho súdneho poriadku.

74. K žalobným námietkam žalobkyne o tom, že bolo porušené jej právo na primerané hmotné zabezpečenie s odkazom na čl. 39 ods. 1 Ústavy SR správny súd uvádza, že tieto námietky nie sú dôvodné.

75. Podľa čl. 39 ods. 1 až 3 Ústavy SR; (1) Občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa. (2) Primerané hmotné zabezpečenie v starobe sa vykonáva prostredníctvom priebežne financovaného dôchodkového systému a systému starobného dôchodkového sporenia. Štát podporuje dobrovoľné sporenie na dôchodok. (3) Po dosiahnutí ustanovenej doby účasti na systéme primeraného hmotného zabezpečenia v starobe má osoba, ktorá dosiahla ustanovený vek, nárok na primerané hmotné zabezpečenie v starobe. Zo systému primeraného hmotného zabezpečenia v starobe možno zabezpečiť aj osobu, ktorá po dosiahnutí ustanovenej doby účasti na tomto systéme dosiahla ustanovený počet odpracovaných rokov.

76. V tejto súvislosti správny súd považuje za potrebné poukázať na závery rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 7Sžsk/31/2021 zo dňa 02.07.2021, v ktorom najvyšší správny súd vymedzil podstatu systému sociálneho zabezpečenia. Ide o pomerne rozsiahlu časť z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia, avšak správny súd ju považuje za podstatnú, nakoľko ide o východiskové hľadiská,

z ktorých je potrebné pri prieskume správnou žalobou napadnutých rozhodnutí vychádzať. Systém sociálneho zabezpečenia v Slovenskej republike je založený na troch pilieroch, ktorými sú poisťovací systém, systém štátnej sociálnej podpory a systém sociálnej pomoci. Poisťovací systém je príspevkovým systémom viazucim sa na výkon ekonomickej činnosti umožňujúcej fyzickej osobe byť poistencom, a teda aj plniť si povinnosti súvisiace s odvodovými povinnosťami pre prípad vzniku sociálnej udalosti, v dôsledku ktorej dochádza k strate výkonu zárobkovej činnosti. Účastník poistného vzťahu teda nárok na dávku má za predpokladu, že si platí poistné (prípadne za neho platí poistné štát – napríklad poistné na starobné poistenie). V tomto systéme sa uplatňuje princíp zásluhovosti. Na rozdiel od uvedeného systému štátnej sociálnej podpory je systém, v rámci ktorého, ak nastane určitá a štátom uznaná sociálna situácia, poskytnú sa štátne dávky. Na rozdiel od poisťovacieho systému sa tu nevyžaduje plnenie odvodovej povinnosti, nárok na tento typ dávky nie je podmienený účasťou na sociálno-poisťovacích právnych vzťahoch a ani príjmovými pomermi oprávnených osôb; platí zásada rovnakého zabezpečenia pre všetkých, t.j. uplatňuje sa predovšetkým princíp rovnakosti. Systém štátnej sociálnej pomoci vychádza predovšetkým z príjmových pomerov, ide o takzvané testované dávky poskytované tým osobám, ktoré to vzhľadom na svoju sociálnu a ekonomickú situáciu reálne potrebujú. V tomto systéme sa uplatňuje predovšetkým princíp potrebnosti. Účel tohto systému spočíva v sociálnej pomoci a to tak, aby príjemcu tejto pomoci a jeho spoločenské prostredie čo možno najviac podnecovali k aktívnemu riešeniu nepriaznivej tak sociálnej, ako aj materiálnej situácie. V tomto type sociálneho systému sa uplatňuje princíp subsidiarity, čo znamená, že sociálna pomoc sa poskytne iba tomu, kto si nevie pomôcť sám alebo nedostáva potrebnú pomoc z inej strany. Zároveň dotvára systém náhradných zdrojov a je založený na preukázaní nielen jeho opodstatnenosti (potrebnosti), ale zároveň aj na preukázaní chýbajúcej schopnosti zabezpečiť sa vlastným pričinením. Sociálna pomoc je financovaná zo štátneho rozpočtu pre osoby so zdravotným postihnutím a osoby v hmotnej núdzi na základe životného minima, ktoré je upravené v zákone č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V tomto prípade životné minimum ako spoločensky uznaná hranica príjmov fyzickej osoby predstavuje kľúčový pojem, od ktorého sa odvodzuje určovanie hmotnej núdze, ako aj poskytovanie dávky a príspevkov podľa zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ale predovšetkým aj výška peňažných príspevkov podľa zákona č. 447/2008 Z.z. Z ústavného hľadiska možno túto problematiku subsumovať pod kategóriu základných práv a slobôd druhej generácie, ktoré sú z hľadiska slovenského ústavného práva zaradené v Piatom oddiele, Druhej hlavy Ústavy Slovenskej republiky a nazvanom Hospodárske, sociálne a kultúrne práva, ktoré vyžadujú skôr intervenciu štátu, než jeho zdržanie sa (oproti základným právam a slobodám generácie prvej), a to za účelom zabezpečenia (v kontexte tam prejednávaného prípadu) predovšetkým materiálnej stránky jednotlivca. V porovnaní s prvou generáciou ľudských práv konkrétna podoba a podmienky uplatnenia práv druhej generácie podliehajú podstatne širšej miere uváženia zákonodarcu v závislosti od ekonomickej situácie štátu, či aktuálnej hospodárskej, sociálnej alebo kultúrnej politiky. Uvedené sa potom zásadne prejavuje v obsahu a rozsahu týchto práv. Z článku 51 ods. 1 Ústavy SR vyplýva, že domáhať sa práv uvedených v čl. 35, 36, 37 ods. 4, 38 až 42 a 44 až 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú. V kontexte s článkom 39 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa (ods. 1) a tiež, že každý, kto je v hmotnej núdzi, má právo na takú pomoc, ktorá je nevyhnutná na zabezpečenie základných životných podmienok (ods. 4), Ústava Slovenskej republiky splnomocnila zákonodarcu, aby zákonom (zákonmi) bližšie upravil samotnú realizáciu týchto ústavných práv. Medzi tieto zákony je potrebné zaradiť aj zákon č. 447/2008 Z. z., cieľom ktorého je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených týmto zákonom. V rámci tejto právnej úpravy sa kompenzujú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia, teda sa zmiernujú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia formou poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu podľa zákona č. 447/2008 Z. z. alebo poskytovaním sociálnych služieb podľa osobitného predpisu. Sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia podľa § 2 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama.

77. Aj z uvedeného rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu SR vyplýva, že nie každá fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím má automaticky nárok na priznanie toho – ktorého peňažného príspevku a že týmto spôsobom štát v žiadnom prípade nezasahuje do ochrany a postavenia osoby

so zdravotným postihnutím. Práve naopak, preberá na seba pozitívny záväzok vo vzťahu k občanom s ťažkým zdravotným postihnutím a to v rozsahu, ktorý je prijateľný z hľadiska dlhodobej udržateľnosti, keďže by bolo neúnosné, aby štát na základe univerzálnej a absolútnej solidarity garantoval poskytovanie peňažných príspevkov prípadne ďalších výhod plynúcich z tohto zákona v absolútne všetkých prípadoch, t. j. systémom „každému a vo všetkom“. Preto je na mieste vyhodnocovanie splnenia zákonom č. 447/2008 Z.z. stanovených podmienok pre konkrétny kompenzačný prostriedok a až dôsledkom splnenia týchto podmienok je vznik nároku na konkrétny kompenzačný prostriedok a to v určitom zákonom vymedzenom rozsahu.

78. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že pred rozhodnutím nebola oboznámená s komplexným posudkom a osobitne s lekárskeho posudkom, že jej komplexný posudok žalovaného nebol doručený ani spolu s rozhodnutím žalovaného, a že jej lekárske posudky neboli doručené vôbec, tieto námietky správny súd nepovažuje za dôvodné. Postup orgánov verejnej správy zodpovedal právnej úprave zákona č. 447/2008 Z.z., pričom správny súd v tejto súvislosti odkazuje na odôvodnenie svojho rozhodnutia v predchádzajúcej časti, kde sa vysporiadal s návrhom žalobkyne na prerušenie konania. Tam uvedené dôvody sú smerodajné aj pre zodpovedanie nedôvodnosti žalobných námietok žalobkyne týkajúcich sa nedoručenia posudkov a neoboznámenia s nimi. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na závery rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžsk/122/2018 zo dňa 30.10.2019, v tejto veci sa jednalo o odlišnú vec a išlo o oboznámenie sa s inými podkladmi rozhodnutia ako vo veci žalobkyne, konkrétne so znaleckým posudkom, ktorý účastníkovi konania nebol prístupný a ktorý bol rozhodujúcim dôkazom v konaní, v ktorom bola účastníkovi konania uložená povinnosť vrátiť rozdiel poskytnutého peňažného príspevku (medzi výškou poskytnutého peňažného príspevku na úpravu rodinného domu, nájazdová rampa, kompletná vstupná brána, a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o cene vykonanej úpravy rodinného domu). Ani skutočnosť, že komplexný posudok vypracovaný v rámci odvolacieho konania nebol žalobkyne doručený s rozhodnutím žalovaného, ktorým bolo rozhodnuté o jej odvolaní, nepredstavuje takú vadu v postupe žalovaného, ktorá by mala za dôsledok nezákonnosť správnu žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného. Správnomu súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že v rámci administratívneho konania, predmetom ktorého bola žiadosť žalobkyne o peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, bol podkladom pre rozhodnutie žalovaného komplexný posudok č. ZA/2023/1993/6-HUR zo dňa 05.01.2023. Ide o rovnaký komplexný posudok ako komplexný posudok, ktorý bol podkladom rozhodnutia žalovaného v tejto veci. Žalobkyňa požiadala o obidva kompenzačné príspevky rovnakou žiadosťou a v takmer rovnakom čase bolo o jej žiadosťach rozhodované. Preto ak bol žalobkyne komplexný posudok (ktorý bol podkladom pre rozhodnutie žalovaného v konaní, predmetom ktorého bol peňažný príspevok na osobnú asistenciu – v tomto súdnom konaní preskúmaná vec), doručený spolu s iným rozhodnutím žalovaného, týkajúcim sa rozhodnutia o peňažnom príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, možno akceptovať postup žalovaného, keď nedoručoval žalobkyne ten istý komplexný posudok opakovaně. Zo správnej žaloby podanej žalobkyňou vo veci týkajúcej sa peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s prevádzkou osobného motorového vozidla (konanie vedené na Správnom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. ZA-27Sa/3/2024) je súdu známe, že žalobkyňa nerozporovala skutočnosť, že s rozhodnutím žalovaného jej bol doručený aj komplexný posudok č. ZA/2023/1993/6-HUR zo dňa 05.01.2023. Žalobkyňa tak komplexný posudok mala k dispozícii a mohla sa s ním oboznámiť aj pred podaním správnej žaloby v tejto veci.

79. Za nedôvodnú správny súd považuje aj žalobnú námietku o tom, že žalobkyňa nebola prizvaná na hodnotenie zdravotného stavu posudkovým lekárom. Podľa § 11 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z. z. posudkový lekár môže predvolať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak má pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu, odborného lekárskeho nálezu lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore alebo z elektronických zdravotných záznamov v elektronickej zdravotnej knižke fyzickej osoby alebo je potrebné overiť objektívnosť alebo úplnosť diagnostického záveru. V ostatných prípadoch posudkový lekár vykoná posúdenie bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby. Podľa § 11 ods. 10 zákona č. 447/2008 Z.z. posudkový lekár je povinný pozvať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak o to táto fyzická osoba písomne požiadala alebo požiadala podaním žiadosti elektronickými prostriedkami podpísanej zaručeným elektronickým podpisom. Z citovaných ustanovení zákona č. 447/2008 Z. z. vyplýva, že posudkový lekár je oprávnený vykonať posúdenie zdravotného stavu účastníka konania bez jeho prítomnosti a v jeho prítomnosti je povinný vykonať posúdenie zdravotného stavu len v tom

prípade, ak o to účastník konania výslovne požiada. Posudkový lekár nedospel k potrebe vykonať posúdenie zdravotného stavu v prítomnosti žalobkyne (ide o kompetenciu posudkového lekára túto otázku vyhodnotiť) a žalobkyňa sama o posúdenie jej zdravotného stavu v jej prítomnosti nepožiadala. Preto v tomto smere neboli zistené také vady v postupe orgánov verejnej správy, ktoré by boli v rozpore s dotknutými ustanoveniami zákona č. 447/2008 Z.z. a ktoré by mohli mať za následok zrušenie správnu žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného.

80. Pokiaľ žalobkyňa namietala prevzatie záverov z komplexných posudkov do odôvodnenia rozhodnutí, tieto námietky taktiež nie sú dôvodné. Správny súd v tejto súvislosti považuje za potrebné poukázať na závery rozsudku Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 6Ssk/39/2021 zo dňa 15.03.2021, v ktorom najvyšší správny súd uviedol, že posudzovanie zdravotného stavu je zverené posudkovým lekárom (§ 10 zákona č. 447/2008 Z. z.) a že orgán verejnej správy nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre ustálenie záveru o miere funkčnej poruchy a jej rozsahu, a taktiež aj súd musí, rovnako ako správne orgány, vychádzať z lekárskeho posudku, vo vzťahu ku ktorým posudzuje relevantnosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o konkrétny peňažný príspevok na kompenzáciu. Najvyšší správny súd ďalej uviedol, že lekárske posudky sú jedným z dôkazov v správnom konaní, ktorý hodnotí orgán verejnej správy ako ktorýkoľvek iný dôkaz, pričom však nie je oprávnený posudzovať správnosť v ňom uvedených záverov, ale hodnotí iba to, či úvahy posudkového lekára zodpovedajú zásadám logiky a skutkovým záverom vyplývajúcim z dôkazov vykonaných orgánom verejnej správy. Konajúci orgán ho nemôže označiť ako nesprávny a nahradiť ho vlastným posúdením skutočností z odbornej stránky. Posudok, ktorý spĺňa požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti a ktorý sa vysporiada so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami býva spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia. Ďalej správny súd poukazuje na závery rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 6Ssk/33/2021 zo dňa 20.04.2023, v zmysle ktorých komplexný posudok je kľúčovým podkladom na rozhodnutie (§ 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z.), vydáva ho ten istý správny orgán, ktorý vydáva aj rozhodnutie, komplexný posudok musí obsahovať odôvodnenie (§ 15 ods. 1 zákona) a rozhodnutie nemôže byť odôvodnené odlišným spôsobom ako komplexný posudok z dôvodov zachovania logiky vzájomných súvislostí zisteného stavu veci. Najvyšší správny súd uviedol, že pokiaľ žalovaný správny orgán závery plynúce z komplexného posudku inkorporoval do svojho odôvodnenia, nemožno mu takýto postup vyčítať, pokiaľ takého rozhodnutie spĺňa základné požiadavky kladúce dôraz na odôvodnenie rozhodnutia. Aj z rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 6Ssk/76/2021 zo dňa 24.04.2023 vyplýva, že úlohou orgánu verejnej správy nie je posudzovať správnosť vyslovených záverov z posudku ale hodnotenie, či úvahy posudkového lekára zodpovedajú zásadám logiky a skutkovým záverom vyplývajúcim z dôkazov vykonaných prvostupňovým orgánom, resp. žalovaným. Prvostupňový orgán nemôže vypracované posudky (lekársky, komplexný) označiť za nesprávne, prípadne ich nahradiť vlastným posúdením skutočností z odbornej stránky. Posudok, ktorý spĺňa požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti, ktorý sa vysporiada so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, býva spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia.

81. Z uvedených záverov vyplýva, že komplexný posudok, a v podstate aj lekárske posudky a posudkový záver, ktoré sú podkladom komplexného posudku, sú podstatnými podkladmi pre rozhodnutie o peňažných príspevkoch podľa zákona č. 447/2008 Z. z., pretože práve v týchto posudkoch je vyhodnotená zdravotná dokumentácia predložená účastníkom konania a zároveň v rámci sociálneho šetrenia sú posudzované individuálne predpoklady žiadateľa v tom smere, ako je schopný riešiť svoju nepriaznivú životnú situáciu, ďalej je posudzované rodinné prostredie žiadateľa, kde sa hodnotí schopnosť a rozsah pomoci, ktorú mu môže poskytnúť pri riešení jeho nepriaznivej situácie rodina, a zároveň sa posudzuje aj prostredie, ktoré ovplyvňuje začlenenie žiadateľa o príspevok do spoločnosti. Najmä pri hodnotení zdravotného stavu účastníka konania chýbajú orgánu verejnej správy a aj správemu súdu medicínske odborné znalosti, ktoré by umožnili vyhodnocovanie medicínskych otázok. Preto je kompetencia na vyhodnocovanie zdravotného stavu zverená posudkovým lekárom, ktorí sú odborne spôsobilými osobami na vyhodnotenie medicínskych otázok, a preto aj správny súd pri prieskume zákonnosti rozhodnutí, kde podkladom je lekárske posudky, v ktorom je vyhodnotený zdravotný stav účastníka konania, posudzuje tento len z toho hľadiska či je úplný, presvedčivý, logický a či boli vzaté do úvahy všetky dôkazy, ktoré účastník predložil – lekárske správy, nálezy a iná zdravotná dokumentácia.

82. Prevzatie záverov komplexného posudku, resp. aj lekárskeho posudku a prípadne posudkového záveru, ktoré sú podkladom komplexného posudku, do odôvodnenia rozhodnutia, nemá samo o sebe za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia, pretože podstatné otázky – hodnotenie splnenia podmienok vymedzených v zákone pre vznik nároku na určitý prostriedok kompenzácie je predmetom posudkovej činnosti. Preto skutočnosť, že je rozhodnutie založené na dôvodoch uvedených v komplexnom posudku, sama o sebe nespôsobuje nepreskúmateľnosť a tým nezákonnosť rozhodnutia. Podstatné ale je, či sú závery posudkov, ktoré boli prevzaté do odôvodnenia rozhodnutia, zrozumiteľné, úplné, celistvé, logické a preskúmateľné a či potom rozhodnutie spĺňa parametre kladené na odôvodnenie rozhodnutia aj v zmysle § 46 ods. 3 Správneho poriadku.

83. Podstatná je preto otázka, či posudky, ktoré sú rozhodujúcim podkladom pre rozhodnutie, boli úplné, logické, preskúmateľné a dostatočne odôvodnené a či sa vysporiadali s hodnotením všetkých podmienok, ktoré zákon stanovuje pre peňažný príspevok na osobnú asistenciu. Správny súd po oboznámení sa s obsahom komplexných posudkov a lekárskeho posudku, ako aj s posudkovým záverom, dospel k záveru, že tieto neboli dostatočne odôvodnené, pretože nezodpovedali vyčerpávajúco otázku, či žalobkyňa spĺňa alebo nespĺňa podmienky na priznanie peňažného príspevku na osobnú asistenciu.

84. Podľa § 14 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z.; Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na osobnú asistenciu, ak je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 a osobnou asistenciou sa dosiahne účel ustanovený v § 20 ods. 2.

85. Podľa § 20 zákona č. 447/2008 Z. z.; (1) Osobná asistenciu je pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4. Osobnú asistenciu vykonáva osobný asistent. (2) Účelom osobnej asistencie je aktivizácia, podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a podpora jej nezávislosti a možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať plnenie rodinných rolí, vykonávanie pracovných aktivít, vzdelávacích aktivít a voľnočasových aktivít. Osobnú asistenciu nie je možné podmieňovať druhom zdravotného postihnutia, stupňom zdravotného postihnutia alebo závažnosťou zdravotného postihnutia.

86. Podľa § 21 zákona č. 447/2008 Z. z.; (1) Rozsah osobnej asistencie sa určuje podľa činností uvedených v prílohe č. 4, ktoré si nemôže fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím vykonávať sama, a počtu hodín, ktoré sú potrebné na ich vykonanie.

(2) Počet hodín osobnej asistencie sa určuje na obdobie kalendárneho roka a je najviac 7 300 hodín ročne, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Do rozsahu hodín osobnej asistencie sa nezapočítavajú hodiny osobnej asistencie, počas ktorých sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím poskytuje ambulatná forma sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb alebo týždenná pobytová sociálna služba. Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, možno poskytnúť osobnú asistenciu na jej sprevádzanie do školy, ak škola je mimo priestorov zariadenia sociálnych služieb. Ak sú pre fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím vykonávané opatrenia alebo jej je poskytovaná starostlivosť v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, možno do rozsahu hodín osobnej asistencie započítať len hodiny osobnej asistencie pre fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím,

a) pre ktorú sú vykonávané opatrenia v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pobytovou formou na základe rozhodnutia súdu, a to

1. v domácom prostredí zamestnanca tohto zariadenia,

2. na sprevádzanie do školy a zo školy, ak je škola mimo priestorov tohto zariadenia,

b) ktorej sa poskytuje starostlivosť po skončení výkonu rozhodnutia súdu dovŕšením plnoletosti v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(4) Do rozsahu hodín osobnej asistencie sa nezapočítavajú hodiny osobnej asistencie, počas ktorých fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím vykonáva zamestnanie alebo navštevuje školu s výnimkou vysokej školy. (5) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje sociálna služba v zariadení podporovaného bývania, možno poskytnúť osobnú asistenciu na jej prepravu alebo premiestňovanie pri pracovných aktivitách, vzdelávacích aktivitách, občianskych aktivitách, rodinných aktivitách a voľnočasových aktivitách. (6) Rozsah hodín osobnej asistencie príslušný orgán opätovne posúdi každé tri roky od jeho určenia na účel zistenia, či predchádzajúci určený rozsah hodín osobnej asistencie zodpovedá potrebám fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Opätovné

posúdenie sa vykoná aj pred uplynutím lehoty uvedenej v prvej vete, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na určenie rozsahu hodín osobnej asistencie.

87. Podľa § 22 ods. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 zákona č. 447/2008 Z. z.; Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na osobnú asistenciu, možno poskytovať peňažný príspevok na osobnú asistenciu, ak sa osobná asistencia vykonáva pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4. (2) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu možno poskytovať fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím. (4) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu nemožno poskytovať, ak osobnú asistenciu vykonáva manžel, manželka, rodičia alebo fyzická osoba, ktorá prevzala dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu, alebo fyzická osoba, ktorú súd ustanovil za opatrovníka fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, deti, starí rodičia, vnuci, súrodenci, nevesta, zať, svokor, svokra, profesionálny náhradný rodič, ak tento zákon neustanovuje inak. Peňažný príspevok na osobnú asistenciu nemožno poskytovať fyzickej osobe, ktorej sa poskytuje opatrovanie podľa § 40 alebo opatrovateľská služba podľa osobitného predpisu. (5) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu možno poskytovať aj vtedy, ak činnosti uvedené v prílohe č. 4 v bodoch 1. až 6., v bode 9., v bode 13.4., v bode 13.6. a v bode 15. vykonávajú fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím fyzické osoby uvedené v odseku 4, okrem rodičov dieťaťa od šiesteho roku veku do dosiahnutia jeho plnoletosti, fyzickej osoby, ktorá prevzala také dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu, fyzickej osoby, ktorú súd ustanovil za opatrovníka fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, a profesionálneho náhradného rodiča. (6) Osobný asistent môže vykonávať osobnú asistenciu za podmienok uvedených v odseku 5 len v ročnom rozsahu hodín osobnej asistencie určenom v komplexnom posudku, najviac 1460 hodín ročne. (7) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu sa poskytuje vo výške, ktorá zodpovedá ročnému rozsahu osobnej asistencie určenej v eurách. Výška peňažného príspevku na osobnú asistenciu sa zníži o sumu zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť vyplatenú za celý kalendárny rok. (8) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím podá žiadosť o poskytnutie peňažného príspevku na osobnú asistenciu v priebehu kalendárneho roka, tento peňažný príspevok sa prizná za príslušné obdobie kalendárneho roka v pomernej časti z určeného rozsahu osobnej asistencie na kalendárny rok a výška peňažného príspevku na osobnú asistenciu sa zníži o sumu zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť vyplatenú za príslušné obdobie kalendárneho roka. (9) Sadzba na jednu hodinu osobnej asistencie na účely výpočtu výšky peňažného príspevku na osobnú asistenciu je 3,82 eura. (10) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu sa vypláca mesačne na základe predloženého výkazu o odpracovaných hodinách osobnej asistencie za predchádzajúci kalendárny mesiac.

88. Správny súd dospel k záveru, že v prípade žiadaného peňažného príspevku na osobnú asistenciu boli posudky, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie orgánu verejnej správy 1. stupňa a žalovaného, nedostatočne a nepreskúmateľne odôvodnené.

89. Žalobkyňa v správnej žalobe všeobecne uvádzala, že v administratívnom konaní predložila množstvo lekárskeho správ a nálezov a že sa s nimi posudkoví lekári dostatočne nevyšporiadali. Žalobkyňa však v správnej žalobe vôbec nekonkretizovala, ktoré z lekárskeho správ a nálezov by boli podstatné vo vzťahu k preukázaniu splnenia podmienok stanovených pri tomto druhu kompenzačného príspevku. Až v doplnení správnej žaloby žalobkyňa konkretizovala v správnej žalobe všeobecne prednesenú námietku nepreskúmateľnosti komplexných a lekárskeho posudkov, keď uviedla, že v predložených správach od ošetrojúceho psychiatra je konštatované, že : „vhodná asistencia inej osoby v sociálnych situáciách“. Žalobkyňa v súvislosti s touto žalobnou námietkou ale opomína, že podľa § 20 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. je osobná asistencia pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 a osobnou asistenciou sa má dosiahnuť účel ustanovený v § 20 ods. 2 a podľa § 21 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. rozsah osobnej asistencie sa určuje podľa činností uvedených v prílohe č. 4, ktoré si nemôže fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím vykonávať sama, a počtu hodín, ktoré sú potrebné na ich vykonanie. Preto ak žalobkyňa namietala podľa nej strohý záver posudkov, že „nie je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 k zákonu č. 447/2008 Z.z.“ s tým, že tento záver nemôže obstáť, a bolo podľa nej potrebné vziať do úvahy záver ošetrojúceho psychiatra, podľa ktorého je „vhodná asistencia inej osoby v sociálnych situáciách“, táto námietka by sama o sebe nebola spôsobilá prívodiť záver o nezákonnosti rozhodnutia žalovaného. Pre posudkového lekára nie sú záväzné odporúčania ošetrojúceho lekára a posudkový lekár vyhodnocuje objektívne závery dokumentovaných vyšetrení vo vzťahu k zákonným podmienkam stanoveným pre ten-ktorý kompenzačný prostriedok. Navyše v posudkovom závere zo

dňa 17.08.2022, ktorý žalobkyňa podpísala ako výsledok sociálneho šetrenia, je uvedené, že sama autom navštevuje klub dôchodcov a chodí na výlety, aby mala spoločnosť. Taktiež je v posudkovom závere uvedené, že nepotrebuje sprievod pri návšteve lekára a ani pri vybavovaní úradných záležitostí. Žalobkyňa opomína, že práve v prílohe č. 4 k zákonu č. 447/2008 Z.z. sú popísané činnosti, pri ktorých sa vyhodnocuje potreba pomoci inej fyzickej osoby a ide o tieto činnosti : 1. vstávanie, 2. líhanie, 3. polohovanie, 4. osobná hygiena (4.1. umývanie, 4.2. kúpanie, 4.3. česanie, 4.4. holenie, 4.5. úprava nechťov, 4.6. mejkap, 4.7. vyprázdňovanie čriev a mechúra) 5. obliekanie, 6. vyzliekanie, 7. príprava jedla, 8. podávanie jedla, 9. podávanie liekov, 10. nakupovanie, 11. pomoc pri domácich prácach, 12. starostlivosť o pomôcku (napríklad osobné motorové vozidlo), 13. dorozumievanie (13.1. písanie, 13.2. čítanie, 13.3. telefonovanie, 13.4. sprostredkovanie komunikácie pre sluchovo postihnuté osoby a pre hluchoslepé osoby, 13.5. predčítanie pre nevidiacich, 13.6. sprostredkovanie komunikácie formou augmentatívnej komunikácie a alternatívnej komunikácie), 14. dohľad, 15. pomoc pri akútnom ochorení, 16. pomoc počas dovolenky, 17. sprievod dieťaťa do školy a zo školy alebo do školského zariadenia a zo školského zariadenia, ak je rodič alebo fyzická osoba, ktorá prevzala dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, 18. pomoc nepočujúcemu rodičovi počujúceho dieťaťa aj nepočujúceho dieťaťa od jedného roku veku do deviateho roku veku a nepočujúcej fyzickej osobe, ktorá prevzala dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu pri činnostiach, ktoré vzhľadom na svoje sluchové postihnutie nie sú schopné zvládnuť pre problémy s vnímaním a pochopením hovorenej reči v súvislosti s rozvíjaním hovorenej reči, 19. pomoc nevidiacemu rodičovi nevidiaceho dieťaťa aj vidiaceho dieťaťa od jedného roku veku do deviateho roku veku a nevidiacej fyzickej osobe, ktorá prevzala dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu pri činnostiach, ktoré vzhľadom na svoje zrakové postihnutie nie sú schopní zvládnuť pre problémy s vnímaním a pochopením písomných informácií a grafických informácií, vytváraním vizuálne orientovaných pojmov a predstáv v súvislosti s rozvíjaním schopností priestorovej orientácie, a to predčítaním textu, 20. preprava alebo premiestňovanie pri pracovných aktivitách, vzdelávacích aktivitách, občianskych aktivitách, rodinných aktivitách a voľnočasových aktivitách, 21. pomoc rodičovi alebo fyzickej osobe, ktorá prevzala dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu, pri úkonoch starostlivosti o dieťa do troch rokov veku, ktoré z dôvodu svojho ťažkého zdravotného postihnutia nie sú schopní sami zvládnuť.

90. Správny súd ale pri preskúmaní podkladov rozhodnutia nad rozsah žalobných námietok prednesených v správnej žalobe a jej doplnení dospel k záveru, že komplexné posudky a aj lekárske posudky a posudkový záver, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie v tomto administratívnom konaní, nedostatočne žalobkyňu zodpovedali otázku, prečo neboli splnené podmienky pre poskytnutie peňažného príspevku na osobnú asistenciu. Správny súd preto rozhodnutie žalovaného zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. d) Správneho súdneho poriadku a podľa ods. 4 tohto ustanovenia vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Správny súd nedospel k záveru o tom, že žalovaný a orgán verejnej správy 1. stupňa vec nesprávne právne posúdili a u žalobkyne boli splnené podmienky pre žiadany kompenzačný príspevok, ale dospel k záveru, že žalobkyňa nedostala včerpávajúcu a preskúmateľnú odpoveď, prečo nespĺňa podmienky stanovené pre priznanie peňažného príspevku na osobnú asistenciu. V posudkoch sa odkazuje na to, že žalobkyňa nie je dokázaná na opatrovanie, pretože stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je I. podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 448/2008 Z.z.“). Z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že bolo vykonané posúdenie odkázanosti podľa prílohy č. 3 k zákonu č. 448/2008 Z.z., čo je smerodajné pre priznanie peňažného príspevku na opatrovanie, keď podľa § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. platí, že fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na opatrovanie, ak stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je V alebo VI podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 448/2008 Z.z. Skutočnosť, že v rámci tohto posúdenia bol určený stupeň odkázanosti I. a u žalobkyne bolo konštatované nespĺnenie podmienok na opatrovanie, samo o sebe podľa správneho súdu nie je smerodajné pre posúdenie nároku na peňažný príspevok na osobnú asistenciu. V prípade odkázanosti na osobnú asistenciu je právna úprava odlišná a zákon č. 447/2008 Z.z. v tomto prípade neodkazuje na zákon č. 448/2008 Z.z., ale má vlastnú prílohu č. 4, v ktorej sú vymedzené činnosti na určenie rozsahu potrebnej osobnej asistencie. Podľa § 14 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z.z. fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na osobnú asistenciu, ak je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 a osobnou asistenciou sa dosiahne účel ustanovený v § 20 ods. 2. Podstatné potom je, že v posudkoch sa vyhodnotenie týchto činností v kontexte § 20 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z. konkrétne

nenachádza a pri sociálnom šetrení v záveroch posudkového záveru je uvedené, že je potrebná pomoc pri nakupovaní a fyzicky náročných prácach. V tejto časti potom správny súd považuje komplexné posudky za nedostatočne odôvodnené. Pokiaľ je v posudkovom závere konštatované, že žalobkyňa potrebuje pomoc pri fyzicky náročných prácach a pri nakupovaní a v lekárskom posudku je záver, že nepotrebuje pomoc pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 zákona č. 447/2008 Z.z. (teda ani pri činnostiach uvedených v prílohe pod bodom 10. a 11.), je potrebné tieto závery konfrontovať, a to aj s objektívnymi nálezmi v správach a nálezoch ošetrovujúcich lekárov a zdôvodniť, prečo je žalobkyňa schopná tieto úkony vykonávať sama a nepotrebuje pomoc inej fyzickej osoby, príp. či môže prípadné sociálne dôsledky v tejto oblasti riešiť s pomocou rodiny (§13 ods. 7 zákona č. 447/2008 Z.z.). V tejto časti považuje správny súd komplexné posudky a aj lekárske posudky a posudkový záver za nedostatočne a nepreskúmateľne odôvodnené. Žalovaný vo vyjadrení k správnej žalobe uvádza, že posudkový lekár vykonal vyhodnotenie v zmysle prílohy č. 4 k zákonu č. 447/2008 Z.z., ale takéto konkrétne posúdenie sa v lekárskom posudku a ani samostatne ako jeho podklad v administratívnom spise nenachádza.

91. Správny súd neuznal za dôvodnú žalobnú námietku o tom, že žalovaný a orgán verejnej správy 1. stupňa nevedli žurnalizovaný administratívny spis, pretože správne mu súdu boli predložené administratívne spisy riadne žurnalizované – pevne spojené listiny zoradené chronologicky.

92. Žalobkyňa namietala aj to, že žalovaný poukazoval na to, že žalobkyňu vyzýval na predloženie lekárskej správy od ošetrojúceho psychiatra zo dňa 25.11.2022, pretože v poslednej lekárskej správe zo dňa 30.09.2022 bola stanovená kontrola na deň 25.11.2022. Žalobkyňa v doplnení správnej žaloby uvádzala, že aj táto lekárska správa bola žalovanému predložená v rámci odvolacieho konania a ak nie je súčasťou administratívneho spisu, tak ju musel žalovaný stratiť a je to taktiež dôkazom o nedôsledne vedenom administratívnom spise. Žalobkyňa ale nepredložila žiadny dôkaz o tom, že túto lekársku správu v rámci odvolacieho konania žalovanému predložila. Navyše je potrebné poukázať na to, že odvolanie žalobkyne je datované dňom 26.09.2022 a bolo doručené orgánu verejnej správy 1. stupňa dňa 27.09.2022. Preto ani lekárska správa ošetrojúceho psychiatra datovaná dňa 30.09.2022 nemohla byť doložená k odvolaniu. Súčasťou administratívneho spisu je aj lekárska správa ošetrojúceho psychiatra zo dňa 30.09.2022, avšak je zrejme, že bola orgánu verejnej správy 1. stupňa doručená dňa 03.10.2022, keďže bola vyhotovená ako dôkaz o vyšetrení, ktoré prebehlo dňa 30.09.2022, teda po podaní odvolania. Iné podanie žalobkyne sa v administratívnom spise nenachádza a ani žalobkyňa nepredkladá k správnej žalobe dôkaz o tom, že lekársku správu zo dňa 25.11.2022 predložila v odvolacom konaní. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že podľa § 57 ods. 1 písm. a) zákona č. 447/2008 Z.z. fyzická osoba, ktorá je účastníkom právnych vzťahov vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu, je povinná preukázať skutočnosti rozhodujúce na priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu, na jeho výšku alebo výplatu. Preto je na žalobkyňu, aby v priebehu administratívneho konania predložila všetky dôkazy, ktoré môžu prispieť k preukázaniu splnenia podmienok stanovených v zákone č. 447/2008 Z.z. pre žiadaný kompenzačný príspevok, a zároveň je tiež na nej v akej miere využije procesné oprávnenia umožňujúce prerokovanie ňou uplatnených nárokov a riešenia jej sociálnej situácie s orgánmi verejnej správy. Je potrebné tiež zdôrazniť, že pri posúdení zdravotného stavu účastníka konania posudkový lekár nevykonáva diagnostiku – nevyšetruje účastníka konania, ale hodnotí zdravotný stav účastníka konania podľa predloženej zdravotnej dokumentácie (podľa objektívnych záverov v lekárskejších správach a nálezoch dokumentujúcich vyšetrenie zdravotného stavu).

93. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na lekársku správu ošetrojúceho psychiatra zo dňa 01.04.2023, táto nebola predložená v administratívnom konaní, a preto na ňu žalovaný nemohol prihliadať.

94. V ďalšom konaní bude úlohou žalovaného opätovne sa vysporiadať s odvolaním žalobkyne a zohľadniť tie závery tohto rozhodnutia správneho súdu, v ktorých konštatoval nedostatočné a nepreskúmateľné odôvodnenie podkladov pre rozhodnutie.

95. Podľa § 167 ods. 1 Správneho súdneho poriadku; Správny súd prizná žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci celkom alebo sčasti úspech.

96. Žalobkyňa bola v konaní pred správnym súdom úspešná, preto jej správny súd priznal právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania v rozsahu 100% podľa § 167 ods. 1 Správneho

súdneho poriadku. O výške trov konania rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 175 ods. 2 Správneho súdneho poriadku.

Poučenie:

Doručený rozsudok je právoplatný (§ 145 ods. 1 SSP).

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť (§ 438 ods. 1 SSP, § 439 ods. 1 SSP a § 439 ods. 3 SSP a contr.).

O kasačnej sťažnosti rozhoduje kasačný súd – Najvyšší správny súd SR (§ 438 ods. 2 SSP). Kasačnú sťažnosť je potrebné podať na Správnom súde v Banskej Bystrici (§ 444 ods. 1 SSP) v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia oprávnenému subjektu (§ 443 ods. 1 SSP). Kasačná sťažnosť podaná v listinnej podobe musí byť podaná v potrebnom počte vyhotovení (§ 56 ods. 3 SSP).

Podľa § 445 ods. 1, 2 SSP, (1) v kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

(2) Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ nemusí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom (§ 449 ods. 2 písm. b) SSP).